

EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR KOLEN EN STAAL
HOGЕ АUТОRІTEІT

**De terugslag van de ontwikkeling der techniek op de produktiviteit,
lonen, arbeidsduur en werkgelegenheid**

Globale studie

1962

GEMENGDE COMMISSIE
voor de Harmonisatie van de Arbeidsvoorwaarden
in de IJzer- en Staalindustrie

EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR KOLEN EN STAAL
HOGЕ АUTORITEIT

**De terugslag van de ontwikkeling der techniek op de produktiviteit,
lonen, arbeidsduur en werkgelegenheid**

Globale studie

GEMENGDE COMMISSIE
voor de Harmonisatie van de Arbeidsvoorwaarden
in de IJzer- en Staalindustrie

TOELICHTING

blz.

VOCRWOORD van de Heer Paul FINET, Lid van de Hoge Autoriteit	
1. Inleiding	1
2. Opmerkingen over de vergelijkbaarheid der gegevens	3
3. Ontwikkeling van de globale produktie en van de pro- duktie per manuur. Vergelijking met de hoogst mogelijke produktie en met de bezettingsgraad. Ontwikkeling van de werkgelegenheid	4
a) indexcijfers van de globale produktie	4
b) produktie per manuur	5
c) hoogst mogelijke produktie	6
d) werkgelegenheid	6
e) bezettingsgraad t.o.v. de hoogst mogelijke produktie	8
4. Ontwikkeling van de investeringen; vergelijking met die van de produktie	8
5. Ontwikkeling van de lonen en de loonkosten	9
a) directe uurloon, directe loonkosten per uur, totale loonkosten per uur	9
b) totale loonkosten per uur	9
c) directe loonkosten per uur	11
6. Ontwikkeling van het aantal aanwezige arbeiders en van de arbeidsduur	12
a) aanwezige arbeiders	12
b) werkelijke arbeidsduur per jaar	12
c) vergelijking	13
7. Ontwikkeling van de reële uurverdiensite en van het jaarlijkse inkomen	13
a) reële uurverdiensite	13
b) netto nominale inkomen	14
c) reële inkomens	15

Bijlage I -- Tabellen Basisstatistieken no 1 - 33

Bijlagen II - Grafieken no 1 - 8

VOORBERICHT

Tijdens haar bijeenkomst van oktober 1960 verzocht de "Gemeingde Commissie voor de harmonisatie van de arbeidsvoorwaarden in de ijzer- en staalindustrie" de Hoge Autoriteit een studie te maken ter onderzoeking van "De gevolgen van de ontwikkeling der techniek voor de produktie, de lonen, de arbeidsduur en de werkgelegenheid".

De Hoge Autoriteit verklaarde zich in beginsel met dit verzoek akkoord, doch wees tegelijkertijd op de gecompliceerde aard van een dergelijke studie. De ontwikkeling van de techniek is geen verschijnsel dat binnen de Gemeenschap, binnen een land of zelfs binnen een onderneming op dezelfde manier tot uiting komt. Deze ontwikkeling is niet uniform of regelmatig. De gevolgen ervan zijn dus van verschillende aard en hangen ook af van de economische en sociale toestand van het land, de industrie of de onderneming, de wetgeving, de collectieve arbeidsovereenkomsten, de betrekkingen binnen het kader van de industrie, enz.

Gezien de zo talrijke en ver uiteenlopende toestanden kon er dus geen sprake van zijn dit vraagstuk tot in de kleinste bijzonderheden te behandelen, doch diende een studie te worden verricht met het doel de algemene lijnen van de ontwikkeling na te gaan en wel niet alleen door middel van globale analyses, doch ook door onderzoek van sommige concrete situaties welke representatief voor een bepaalde ontwikkeling worden geacht.

Op grond van deze overwegingen werd de studie in drie delen gesplitst:

- 1) een globale studie waarin bepaalde statistische gegevens waarover de Hoge Autoriteit beschikt, worden geanalyseerd en vergeleken;

- 2) het opmaken van een inventaris der voor de ijzer- en staalindustrie geldende wettelijke voorschriften en bepalingen van overeenkomsten die betrekking hebben op de (positieve of negatieve) sociale gevolgen van de ontwikkeling der techniek;
- 3) studies van bepaalde gevallen, ten einde op grond van concreto voorbeelden de gevolgen van de ontwikkeling der techniek, de toegepaste maatregelen en het resultaat hiervan in het licht te stellen.

Het eerste gedeelte van de werkzaamheden - de globale studie - is voltooid en vormt het onderwerp van het hierachter volgende document, waarvoor de Gemengde Commissie het schema heeft opgesteld.

Deze studie bevat hoofdzakelijk analyses en vergelijkingen van door de Hoge Autoriteit gepubliceerde of aan haar ontleende gegevens. Ten einde sommige ontwikkelingen beter te illustreren werden enkele grafieken opgesteld.

Met het oog op de beoordeling van de in dit rapport vermelde statistische gegevens dienen enkele opmerkingen te worden gemaakt, welke overigens ook in de tekst te vinden zijn:

- Aangezien sommige statistische gegevens eerst sedert 1955 aan de hand van een uniform enquête-schema werden verzameld, moesten de cijfers over de jaren 1952 - 1954 worden ontleend aan nationale publikaties. Dit zou aanleiding tot moeilijkheden hebben kunnen geven indien men er naar had gestreefd internationale vergelijkingen op te stellen. De studie heeft echter uitsluitend ten doel vergelijkingen binnen het kader van elk afzonderlijk land te maken, waarbij alleen indexcijfers worden gebruikt, zodat deze methode volkomen aanvaardbaar werd geacht.
- De Italiaanse ijzer- en staalproducenten zijn van mening dat bij de gegevens over hun land een extra opmerking moet worden gemaakt. Wanneer men zich alleen zou beperken tot bestudering van deze cijfers zou men volgens hen tot de verkeerde gevolgtrekkingen kunnen komen dat de verbetering van de arbeidsvoorwaarden der arbeidskrachten in de periode 1952 - 1961 veel geringer zou zijn dan die van de produktiviteit.

De producenten herinneren aan de zeer bijzondere positie van de Italiaanse ijzer- en staalindustrie aan het begin en gedurende de eerste jaren van de gemeenschappelijke staalmarkt. Zij vestigen tevens de aandacht op de geringe waarde van de statistieken, vooral de werkgelegenheidsstatistieken voor de jaren 1952 tot en met 1954. Genoemde statistieken zijn namelijk gebaseerd op door nationale organisaties aan de hand van algemene statistieken verrichte schattingen en zijn dus slechts in beperkte mate vergelijkbaar met die van 1955 en de volgende jaren.

- Ten slotte mag niet worden nagelaten erop te wijzen dat moeilijk te bepalen valt in hoeverre de vooruitgang der techniek aandeel heeft gehad in de door de statistieken aangetoonde ontwikkeling. Het is zeer goed bekend dat de economische en sociale ontwikkeling de resultante is van een reeks factoren, welke elkaar voortdurend beïnvloeden. Men kan echter met zekerheid zeggen dat deze ontwikkeling gedurende het onderhavige studietijdvak in aanzienlijke mate door de technische vooruitgang werd bepaald.

Deze punten werden in de Werkgroep "Gevolgen van de ontwikkeling der techniek" en in de Gemengde Commissie herhaaldelijk besproken. Eenstemmig werd erkend dat zij vermeld dienden te worden, doch dat de waarde en het belang van de verrichte studie hierdoor geenszins werden aangetast.

De Hoge Autoriteit is het met deze opvatting eens. Bovendien is zij ervan overtuigd dat het aan het begin van dit overzicht vermelde tweede stadium, en vooral het derde stadium van de studie, waarin concrete gevallen zullen worden onderzocht, de nadere opheldering zullen verschaffen welke noodzakelijk is om een beter inzicht te krijgen in een verschijnsel waarvan de (positieve en negatieve) invloed op de situatie van de arbeidskrachten onbetwistbaar vaststaat.

Door de aanbidding van deze studie hoopt de Hoge Autoriteit de werkgevers- en werknemersorganisaties een werkdocument te hebben

verschafft op grondslag waarvan zij hun gedachten nader kunnen bepalen. Zij hoopt hierdoor een bijdrage te hebben geleverd om de belanghebbenden, zoals het Verdrag het formuleert "bij hun optreden voor te lichten en dit optreden te vergemakkelijken". Tevens maakt zij van deze gelegenheid gebruik om uiting te geven aan haar erkentelijkheid voor de hulp welke haar werd geboden door de opbouwende medewerking van de vertegenwoordigers der werkgevers- en werknemersorganisaties. De ernst en de openhartigheid waarmee de in de Gemengde Commissie verenigde sociale partners zich met al deze moeilijke vraagstukken hebben beziggehouden, vormen een uitstekend uitgangspunt voor het vervolg van de studie over dit ingewikkelde vraagstuk van de gevolgen der ontwikkeling van de techniek voor de produktiviteit, de lonen, de arbeidsduur en de werkgelegenheid.

Paul FINET
Lid van de Hoge Autoriteit

1. Inleiding

Wanneer men de gevolgen van de ontwikkeling der techniek wenst te bestuderen, komt men onmiddellijk te staan voor het vraagstuk van de omschrijving en de meting dezer ontwikkeling.

De ontwikkeling der techniek is namelijk een ingewikkeld verschijnsel, dat samengesteld is uit zulke uiteenlopende elementen als:

- verbetering der produktiemethoden
- verbetering der produktie-apparaten
- verbetering van de organisatie, zowel op technisch als op menselijk niveau
- de verscheidenheid van de produktie
- de verbetering van de kwaliteit der produkten.

Men kan haar niet meten en men zou hoogstens kunnen trachten een schaal van de verschillende ontwikkelingsniveaus op te stellen. 1)

Evenwel hebben de verschillende installaties van een zelfde bedrijf vrijwel nooit en soms niet eens de verschillende delen van een zelfde installatie hetzelfde technische ontwikkelingspeil, uitgezonderd misschien in een geheel nieuw bedrijf. In een reeds enige tijd bestaand bedrijf geschieden de vernieuwing en de modernisatie nooit voor alle installaties tegelijk, onder andere omdat men de produktie niet helemaal wil stilleggen en omdat men niet ineens een zeer groot kapitaal wil investeren, indien de mogelijkheid zich voordoet de investeringen over een bepaalde periode uit te smeren. Zelfs indien men

---

1) Een zeer interessante schaal werd ontwikkeld door James R. Bright. Deze wordt besproken in zijn artikel "Does automation raise skill requirements", verschenen in de Harvard Business Review van juli/augustus 1958.

zou beschikken over een schaal van de verschillende technische ontwikkelingsniveaus van een installatie of van een deel van een installatie, zou het dus zeer moeilijk zijn het technische ontwikkelingspeil van een geheel bedrijf of a fortiori van de gehele ijzer- en staalindustrie van een bepaald land te karakteriseren.

De ontwikkeling van de techniek heeft in de eerste plaats gevolgen voor de produktiviteit.

Om deze reden wordt in deze toelichting de ontwikkeling van de lonen, de arbeidsduur, enz. in de eerste plaats met die van de produktiviteit vergeleken. De enige maatstaf die thans beschikbaar is, is de produktie per manuur die beschouwd wordt, bij gebrek aan beter, als een indicator van de fysieke arbeidsproduktiviteit; ten einde de vergelijking van de verschillende gegevens te vergemakkelijken is dus het indexcijfer van de produktie per manuur gebruikt. Er dient echter te worden opgemerkt dat uit deze vergelijkingen geen rationele binding tussen deze gegevens kan worden afgeleid (1).

Deze vergelijkingen zullen worden gemaakt voor het tijdvak waarvoor betrekkelijk betrouwbare gegevens beschikbaar zijn, dat wil zeggen voor de jaren 1952 - 1961. Dit tijdvak is kort, hetgeen de reden is waarom niet werd getracht buiten de beschikbaarheid van gegevens nog een ander criterium voor de keuze van het tijdvak te zoeken

---

(1) In dit verband dient een conclusie van het Raadgevend Comité in herinnering te worden gebracht waarin gesteld wordt "dat het leggen van een redelijk verband tussen de loonstructuur en het produktiviteitspeil niet wenselijk schijnt te zijn en dat daarom de Hoge Autoriteit geen enkel initiatief dient te nemen om een zodanig verband te bevorderen." Dit Comité heeft anderszijds in zijn overwegingen vastgesteld "dat men in feite evenwel een bepaalde wederzijdse invloed kan vaststellen van de lonen en de produktiviteit onder verschillende aspecten" en "wat het vlak waarop deze invloeden zich het meeste doen gevoelen betreft, kan men vaststellen dat zij merkbaar zijn zowel op het vlak van de onderneming, de bedrijfstak en het land, evenwel met een duidelijke neiging om op het vlak van de nationale economie te overheersen."

- bij voorbeeld dat dit tijdvak enige complete conjuncturele cyclussen zou moeten omvatten. Het is van belang op dit feit de aandacht te vestigen, daar immers de keuze van de periode de conclusies van deze vergelijkingen tot op zekere hoogte kan beïnvloeden. Men kan daaraan derhalve geen al te absolute waarde toekennen.

2. Opmerkingen over de vergelijkbaarheid der gegevens

Alvorens het eigenlijke onderwerp van deze toelichting te behandelen is het nodig over deze vergelijkbaarheid enkele opmerkingen te maken. De vergelijkbaarheid van eenzelfde gegeven van land tot land wordt gewaarborgd door het feit dat dit gegeven afkomstig is van een uniform ^{van onderzoek} schema/, welke met medewerking en instemming van de vertegenwoordigers der werknemers- en werkgeversorganisaties is gehouden.

Wat de vergelijkbaarheid van de verschillende gegevens van een enkel land betreft, wordt erop gewezen dat deze gegevens worden ontleend aan verschillende statistieken welke door middel van verschillende enquêtes worden verzameld.

Er kunnen vier groepen van gegevens worden onderscheiden:

- 1) de gegevens betreffende de produktie, ingeschreven
- 2) de gegevens betreffende de werkgelegenheid (aantal¹ arbeiders en beampten, aantal gewerkte uren),
- 3) de gegevens betreffende lonen, loonkosten en inkomens,
- 4) de gegevens betreffende de investeringen, de maximaal bereikbare produktie en de mate van nuttig gebruik van deze produktie.

De gegevens van elke groep worden door middel van een enkele enquête verzameld en zijn dus vergelijkbaar.

De enquête inzake de werkgelegenheid heeft betrekking op

- het aantal ingeschreven arbeiders
- het aantal ingeschreven beampten, technici en leiding^{gevenden}
- het door de arbeiders gewerkte aantal uren (normale werk-uren plus overuren).

Opgemerkt zij dat er voor de jaren 1952 tot en met 1954 schattingen werden gemaakt op basis van de nationale statistische gegevens.

Bovendien beschikt de Hoge Autoriteit over gegevens met betrekking tot de verdeling van de arbeiders per bedrijf (cokesfabrieken, hoogovens, Thomasstaalfabrieken, Martinstaalfabrieken, elektrostaalfabrieken, overige staalfabrieken, warmwalserijen, koudwalserijen en algemene afdelingen). De cijfers hebben echter in de eerste plaats betrekking op de ingeschreven arbeiders (voor de jaren 1955 tot en met 1957) (1) en vervolgens op de aanwezige arbeiders (sinds 1957). Voorts is de afbakening van de bedrijven voor de landen van de Gemeenschap en zelfs voor de afzonderlijke ondernemingen van een zelfde land niet gelijk. Deze gegevens dienen met groot voorbehoud te worden gehanteerd. Zij zijn in de bijlage vermeld.

Tussen de vier hierboven genoemde groepen gegevens kunnen verschillen bestaan, doordat niet altijd dezelfde ondernemingen aan de vier enquêtes deelnemen. Sommige ondernemingen nemen bij voorbeeld niet deel aan de enquête inzake de lonen, loonkosten en inkomens.

Het is van belang dit bij de vergelijking tussen de verschillende reeksen van gegevens voor ogen te houden.

3. Ontwikkeling van de totale produktie en van de produktie per manuur. Vergelijking met de hoogst mogelijke produktie en met de bezettingsgraad. Ontwikkeling van de werkgelegenheid.

a) Voor het tijdvak 1952 - 1961 vertonen de indexcijfers van de totale produktie in alle landen een sterke ontwikkeling, waarbij echter van land tot land aanzienlijke verschillen bestaan.

---

(1) Zie voor België noot 5 van tabel 2

Er kunnen drie groepen worden onderscheiden:

- 1) Nederland en Italië, waar de produktie bijna verdrievoudigd is: in 1961 is de produktie in Nederland 289 % van die in 1952 en in Italië 274 %.
- 2) Duitsland en Frankrijk met in 1961 175 %, respectievelijk 164 % van de produktie in 1952.
- 3) België en Luxemburg met in 1961 in beide landen een produktie van 134 % van die van 1952.

Het is interessant dat in Italië en Nederland, welke landen in 1952 per hoofd van de bevolking een veel lager ruwstaalverbruik hadden dan de andere landen van de Gemeenschap, de produktie van 1952 tot en met 1961 veel meer gestegen is dan in de overige landen.

De ontwikkeling van de produktie is in het tijdvak 1952-1961 niet altijd regelmatig geweest. Integendeel, men kan de volgende fasen onderscheiden:

- 1952-1953 : Daling van de produktie, uitgezonderd in Nederland
- 1953-1955 : Versnelde toename
- 1955-1957 : Vertraagde toename
- 1957-1958 : Daling, uitgezonderd in Nederland en in Frankrijk
- 1958-1960 : Versnelde toename
- 1960-1961 : Vertraagde toename (Frankrijk, Italië en Luxemburg) of daling (Duitsland, België en Nederland)

b) De deling van de indexcijfers voor de produktie door de indexcijfers van het aantal gewerkte uren geeft een reeks van indexcijfers voor de produktie per manuur welke men, bij gebrek aan beter, als een aanwijzing voor de ontwikkeling van de ^{fysische} arbeidsproduktiviteit kan beschouwen. Bij de bestudering van deze reeks ziet men dezelfde drie groepen van landen als bij de produktie het geval was:

- 1) Italië en Nederland met een produktie per manuur in 1961 van 253 %, respectievelijk 202 % van die in 1952;
- 2) Frankrijk en Duitsland met 184 respectievelijk 160 %;
- 3) België en Luxemburg met 139 respectievelijk 129 %.

---

(1) De vertegenwoordigers van ASSIDER hebben de volgende opmerking geformuleerd: Hierbij dient evenwel te worden opgemerkt dat de produktie per manuur in Italië in 1952 abnormaal laag was ten gevolge van het feit dat gedurende de periode tot 1959 de werkgelegenheid onder toepassing der in het Verdrag neergelegde voorzieningen werd aangepast (4,9 ton per uur voor ruwijzer en platte produkten, tegen gemiddeld 8,6 ton per uur in de Gemeenschap).

De ontwikkeling tijdens dit tijdvak 1952 - 1961 vertoont dezelfde onregelmatigheden als bij de produktie het geval was, doch in iets minder sterke mate. Wanneer de produktie afneemt, neemt ook de produktie per manuur af of stijgt deze slechts zeer weinig (zie grafiek 1).

c) Gegevens over de hoogst mogelijke produktie zijn beschikbaar vanaf 1955. Men kan dus, voor de periode 1955 - 1961 de ontwikkeling van de produktie per manuur met die van de hoogst mogelijke produktie vergelijken, aldus de ontwikkelingen van twee grootheden die een zekere aanwijzing geven over de technische vooruitgang, tegenover elkaar stellend. Welnu, indien men de tussen 1955 en 1961 tot stand gekomen verhoging beschouwt stelt men een zekere verhouding vast: de landen met een zeer sterke verhoging van de produktie per manuur, Italië en Nederland, geven ook een sterke verhoging van de hoogst mogelijke produktie te zien; de landen met een relatief minder belangrijke verhoging van de produktie per manuur, België en Luxemburg, vertonen ook een meer bescheiden verhoging van de hoogst mogelijke produktie. Duitsland en Frankrijk nemen een middenpositie in zowel wat betreft de verhoging van de produktie per manuur als wat betreft de hoogst mogelijke produktie.

Door de volgende cijfers kan men zich van de verhoudingen rekenschap geven. Van 1955 tot 1961 was de verhoging : in Italië 75 % voor de produktie per manuur en 76 % voor de hoogst mogelijke produktie :

in Nederland	45 % en 92 %
in Frankrijk	34 % en 41 %
in Duitsland	25 % en 46 %
in Luxemburg	23 % en 28 %
in België	21 % en 28 %

Men merkt echter op dat de toename van de hoogst mogelijke produktie overal de toename van de produktie per manuur overtreft; zeer sterk in Duitsland maar vooral ook in Nederland.

d) De produktiedaling in de perioden 1952 - 1953, 1957 - 1958 en 1960 - 1961 gaat niet gepaard met een overeenkomstige verlaging van het aantal ingeschreven arbeiders of het aantal gewerkte uren, hetgeen een verillaring geeft van de verlaging of de stilstand in de produktie

per manuur in deze tijdvakken (1).

De uitkomsten van de enquête inzake de werkgelegenheid maken het mogelijk de structuur van de werkgelegenheid te bestuderen, dat wil zeggen een vergelijking te trekken tussen de ontwikkeling van het aantal ingeschreven arbeiders en het aantal ingeschreven beambten, technici en leden van het leidinggevend personeel. Het relatieve aandeel van de beambten, de technici en het leidinggevend personeel is van 1952 tot en met 1961 aanzienlijk toegenomen, en wel het meest in Frankrijk en in Nederland en het minst in Italië. In Luxemburg is het relatieve aandeel van de beambten, de technici en het leidinggevend personeel in 1961 hetzelfde als in 1952 (zie grafiek 2).

Het dient echter te worden opgemerkt, dat er een tendens bestaat om bepaalde categorieën arbeiders een maandloon te betalen; deze kosen daardoor in de groep beambten zonder dat hun functie, hun arbeid is gewijzigd. Verder is het aantal arbeiders evenals het aantal beambten, technici en leidinggevendenden voor de jaren 1952 tot 1954 gedeeltelijk geschat.

Indien men slechts het tijdvak 1955 - 1961 in beschouwing neemt, stijgt het relatieve belang van het aantal beambten, technici en leden van het leidinggevend personeel in Nederland en Italië het meest en in België het minst, terwijl het in Luxemburg enigszins daalt. Aldus treft men weer dezelfde drie groepen aan als bij de produktie per manuur het geval was, waarbij er echter slechts een klein verschil is tussen België en de landen van de tweede groep (Duitsland en Frankrijk) en een groot verschil tussen de twee landen van de eerste groep (Nederland en Italië).

Het geval van Nederland en Luxemburg is vrij opmerkelijk omdat de Nederlandse ijzer- en staalindustrie in 1955 reeds betrekkelijk veel beambten, technici en leidinggevendenden in dienst had, namelijk ongeveer 1 op iedere 3 arbeiders, terwijl de Luxemburgse ijzer- en staalindustrie er betrekkelijk weinig had, namelijk ongeveer 1 op 9 arbeiders. In de andere landen schommelde deze verhouding in 1955 tussen 1 op 5 en 1 op 8.

---

(1) Voor een meer gedetailleerde vergelijking van de ontwikkeling van het aantal arbeiders met die van de produktie zullen de gegevens van de enquête inzake de lonen en de loonkosten worden gebruikt, aangezien zij de mogelijkheid bieden tegelijkertijd rekening te houden met de ontwikkeling van de jaarlijkse arbeidsduur.

e) Terwijl in punt 3 c een zekere verhouding tussen de stijgingspercentages van de produktie per manuur en van de hoogst mogelijke produktie in de gehele periode 1955 - 1961 vastgesteld is, vertonen de jaarlijkse variaties van de produktie per manuur, dat wil zeggen de afwijkingen van de algemene stijgende lijn, een zekere correlatie met de bezettingsgraad ten opzichte van de hoogst mogelijke produktie in Duitsland, België, Italië en Luxemburg.

Er dient te worden opgemerkt dat in Frankrijk en in Nederland de afwijkingen van de algemene stijgende lijn van de produktie per manuur evenals de variaties in de bezettingsgraad ten opzichte van de hoogst mogelijke produktie minder belangrijk zijn (zie grafiek 3).

4. Ontwikkeling van de investeringen; vergelijking met die van de produktie

Voor een vergelijking van land tot land van de omvang der investeringen, zou het nodig zijn de investeringsuitgaven in verband te brengen met de waarde van de reeds bestaande installaties. Daar deze niet bekend is, kan men de investeringsuitgaven in verband brengen met de bereikbare produktie, welke vanaf 1955 bekend is.

Uitgedrukt voor elk jaar in $\%$ per ton maximaal bereikbare produktie bedraagt de som van de investeringsuitgaven van 1955 tot en met 1961 ongeveer 20 in Luxemburg, in Duitsland 27, in België en in Italië 28, in Frankrijk 33 en in Nederland 58. Relatief waren de investeringen in Nederland verreweg het grootst.

In de meeste landen valt van 1955 tot en met 1957 een flinke toename van de investeringen te constateren, waarna volgt een stilstand of een achteruitgang tot 1959. In 1959 begint weer een nieuwe stijging. Deze beweging komt vrijwel overeen met die van de produktie per manuur of van de globale produktie. De schommelingen zijn evenwel veel groter en veel onregelmatiger en schijnen een zekere vertraging te vertonen in vergelijking met de produktie (zie grafiek 4).

5. Ontwikkeling van de lonen en de loonkosten

a) Tussen de ontwikkeling van het directe uurloon, die van de directe loonkosten per uur (direct loon + gratificaties, resultatenpremies enz. + loon voor niet-gewerkte dagen + voordelen in natura per arbeider en per uur) en die van de totale loonkosten per uur (directe kosten + werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid + enkele andere kosten voor arbeidskrachten), bestaan verschillen welke soms niet te verwaarlozen zijn. In België, Frankrijk en Italië nemen de totale loonkosten per uur belangrijk sterker toe dan het directe loon of de directe loonkosten per uur, zulks als gevolg van een stijging van de bijdragen der werkgevers voor de sociale zekerheid, welke stijging groter is dan de stijging der andere factoren.

In Nederland is de bijzondere toeneming van de jaarlijkse gratificaties, van het loon voor niet-gewerkte dagen en van de voordelen in natura de oorzaak van het feit dat de stijging van de directe loonkosten per uur en van de totale loonkosten per uur veel groter is dan die van het directe uurloon.

In Duitsland en Luxemburg zijn de verschillen tussen direct uurloon, directe loonkosten per uur en totale loonkosten per uur minder groot.

Voor deze studie zijn de directe loonkosten per uur en de totale loonkosten per uur van het meeste belang, de eerste als inkomen per uur van de arbeider (1) en de totale loonkosten als kostprijsbestanddeel.

b) Gedurende het tijdvak 1952-1961 nemen de totale loonkosten per uur in alle landen sterk toe, het meest in Nederland (153%) en Frankrijk (118%), het minst in België en Luxemburg (53% respectievelijk 51%).

Duitsland en Italië nemen een tussenpositie in (stijging van 88% respectievelijk 63%).

Opgemerkt zij dat bij de aanvang van het beschouwde tijdvak, dat wil zeggen in 1952, de situatie van de landen ten aanzien van het absolute niveau van de totale loonkosten per uur zeer verschillend was.

---

(1) Dit begrip is niet geheel gelijk aan de directe kosten, aangezien deze de kosten van de voordelen in natura omvatten, welke niet precies overeenkomen met de waarde van deze voordelen in natura voor de arbeider. Het verschil is niet groot.

De omrekening van de kosten in Belgische franken tegen de officiële wisselkoersen maakt een vergelijking van de absolute niveaus mogelijk. Luxemburg en België hadden namelijk relatief hoge totale loonkosten per uur (35 % respectievelijk 13 % hoger dan het gemiddelde van de zes landen). In Nederland en in Italië waren deze kosten niet hoog (28 % respectievelijk 13 % lager dan het gemiddelde), terwijl Duitsland en Frankrijk dicht bij dit gemiddelde liggen. De geringere stijgingen in België en Luxemburg en de zeer sterke stijging in Nederland hebben de kosten in zekere mate geharmoniseerd. In Frankrijk werden de gevolgen van de betrekkelijk sterke stijging van de loonkosten per uur in Franse franken grotendeels gecompenseerd door de devaluaties van de Franse frank, zodat Frankrijk in 1961, afgezien van Italië, de laagste totale loonkosten per uur had.

Indien men thans de totale stijging van 1952 tot en met 1961 van de totale loonkosten per uur vergelijkt met die van de produktie per manuur, stelt men vast dat overal, behalve in Italië, de loonkosten sterker zijn toegenomen dan de produktie per manuur.

Bij een meer gedetailleerde vergelijking van de verschillende sub 3a vermelde fasen treden de volgende verschijnselen aan de dag:

- Een verlaging van de produktie per manuur gaat over het algemeen gepaard met een geringe verlaging of een geringe stijging van de totale loonkosten per uur (voor Duitsland, België en Luxemburg in de perioden 1952-1953 en 1957-1958 en voor Duitsland in de periode 1960-1961);
- Een versnelde stijging van de produktie per manuur gaat gepaard met een geringere stijging van de totale loonkosten per uur (voor praktisch alle landen in de perioden 1953-1955 en 1958-1960);
- Een vertraagde stijging van de produktie per manuur gaat gepaard met een grotere stijging van de totale loonkosten per uur (periode 1955-1957, met uitzondering van Italië, en periode 1960-1961 in België, Frankrijk, Italië, Luxemburg en Nederland).

Men kan dus zeggen dat in een periode van versnelde produktie per manuur de totale loonkosten per uur minder stijgen. In een periode van vertraagde produktie per manuur stijgen de totale loonkosten per

uur meer, terwijl ten slotte in een periode van dalende produktie per manuur de totale loonkosten per uur minder dalen dan de produktie per manuur, of zelfs stijgen. Dit wil zeggen dat de ontwikkeling van de totale loonkosten per uur ongeveer gelijk is aan die van de produktie per manuur. De beweging van deze kosten zijn echter minder groot.

De totale loonkosten per ton geven dus een stijging te zien in een periode waarin de produktie per manuur daalt of in geringe mate stijgt, en een daling in een periode van versnelde produktie per manuur (1). Om de ontwikkeling beter te kunnen volgen werden er indexcijfers van de totale loonkosten per ton berekend door de indexcijfers van de totale loonkosten per uur te delen door de indexcijfers van de produktie per manuur. De ontwikkeling van deze drie met elkaar in verband staande indexcijfers - de totale loonkosten per uur, de produktie per manuur en de totale loonkosten per ton alsmede de ontwikkeling van de globale produktie blijkt uit grafiek 5.

c) Uit de vergelijking van de ontwikkeling der directe loonkosten per uur en de produktie per manuur blijken dezelfde tendensen als die welke reeds bij de totale loonkosten per uur werden waargenomen, hoewel de stijging van de directe loonkosten in België, Frankrijk en Italië minder groot is dan die van de totale loonkosten per uur, doch in Nederland en, in mindere mate, ook in Duitsland groter.

Deze tendensen op een andere wijze samenvattend, kan men zeggen dat de arbeiders door een stijging van hun uurverdiensten profijt hebben getrokken van de toeneming van de produktie per uur. In de perioden van sterke toeneming was dit in geringere mate en in de perioden van geringe toeneming in sterkere mate het geval.

-
- (1) Er zij nog gewezen op de gebleken correlatie tussen de ontwikkeling van de produktie per manuur en de mate van nuttig gebruik van de maximaal bereikbare produktie; zie sub 3 o.

6. Ontwikkeling van het aantal aanwezige arbeiders en van de arbeidsduur

a) Indien men de ontwikkeling van het aantal aanwezige arbeiders van 1953 tot 1961 beschouwt, kan men een zeer sterke stijging vaststellen in Nederland en in Duitsland (43 resp. 40 %), een stijging van 16 % in Luxemburg en stijgingen van minder belang in België, in Italië en in Frankrijk (resp. 9, 7 en 5 %). Binnen deze periode 1953 - 1961 vertoont de ontwikkeling dikwijls dezelfde afwijkingen van de algemene stijgende tendens als de produktie, maar de schommelingen zijn minder belangrijk en schijnen een achterstand te vertonen.

b) Voor wat betreft de ontwikkeling van de jaarlijkse arbeidsduur, dienen allereerst de verkortingen van de normale (1) werktijd in herinnering te worden gebracht welke hebben plaats gevonden :

in Duitsland : per 1/4/56, 1/10/56, 1/4/57, 1/2/58, 1/1/59;
in België : per 1/2/56, 1/2/57;
in Frankrijk : per 1/5/58;
in Italië : per 1/1/59;
in Luxemburg : per 1/9/54, 1/1/55, 1/4/56, 1/8/59;
in Nederland : per 1/4/60, 1/6/61.

De omvang van deze verkortingen en de wijze waarop zij werden bereikt - verkorting van de wekelijkse arbeidsduur, verhoging van het aantal niet-gewerkte feestdagen, vernoging van het aantal verlofdagen - waren van land tot land verschillend(2).

De ontwikkeling van de effectieve jaarlijkse arbeidsduur per aanwezige arbeider weerspiegelt in het bijzonder de invloed van deze verkortingen in Duitsland en in Luxemburg vanaf 1957, in Nederland vanaf 1961.

In deze landen is de arbeidsduur in 1961 respectievelijk 12 %, 7 % en 10 % lager dan in 1953.

In België is het verschil 2 1/2 %.

In Frankrijk en Italië is de effectieve jaarlijkse arbeidsduur in 1961 hoger dan in 1953 namelijk 2 1/2 % resp. 5 %.

De schommelingen in de loop van de periode 1953 - 1961 zijn, afgezien van die welke zijn veroorzaakt door de werktijdverkortingen, naar verhouding weinig belangrijk en laten nauwelijks toe een tendens vast te stellen. De schommelingen schijnen, voor zover niet door werktijdverkorting veroorzaakt, soms dezelfde conjunctuurbewegingen te vertonen als de produktie : in het algemeen een hausse van 1953 tot 1955 of 1956, gevolgd door een baisse, vervolgens een nieuwe hausse vanaf 1959.

---

(1) Hieronder verstaat men de bij de wet of bij collectieve arbeidsovereenkomsten vastgestelde arbeidsduur.

(2) Zie voor bijzonderheden : "Vergelijkende tabellen met betrekking tot verschillende aspecten van de arbeidsduur in de ijzer- en staal-industrie van de Gemeenschap".

c) Beschouwt men de relatie globale produktie = produktie per manuur maal jaarlijkse arbeidsduur maal aantal arbeiders - welke relatie, statistische fouten daargelaten, per definitie juist is - dan stelt men vast dat de eerste twee factoren - totale produktie en produktie per manuur - in vijf van de zes landen een soortgelijke ontwikkeling vertonen (in Nederland is de stijging van de globale produktie belangrijk groter dan die van de produktie per manuur). De verkorting van de arbeidsduur in deze landen gaat noodzakelijkerwijs gepaard met een even grote toeneming van het aantal arbeiders.

Inderdaad kunnen tegengestelde bewegingen worden vastgesteld in Duitsland, België, Luxemburg en tot op zekere hoogte in Frankrijk.

In Italië evenwel, zo de ontwikkeling zo de globale produktie soortgelijk is met die van de produktie per manuur, zijn hun verschillen toch te belangrijk in vergelijking met de relatief zwakke schommelingen in de jaarlijkse arbeidsduur en in het aantal arbeiders om deze tegengestelde bewegingen te kunnen vaststellen.

Wat Nederland betreft, de ontwikkeling van het aantal arbeiders is inderdaad tegengesteld aan die van de jaarlijkse arbeidsduur, maar eerstgenoemde is veel intensiever. Statistisch laat zich dit verklaren door het feit dat de stijging van de globale produktie veel omvangrijker is dan die van de produktie per manuur (zie grafiek 6).

7. Ontwikkeling van de reële uurverdiensite en van het jaarinkomen

a) Door de indexcijfers van de uurverdiensite (deze omvat het directe loon, de gratificaties en resultatenpremies, het loon voor niet-gewerkte dagen en de voordelen in natura) te delen door de prijsindexcijfers van het levensonderhoud verkrijgt men indexcijfers van de koopkracht van de uurverdiensite, dat wil zeggen van de reële uurverdiensite die het verbruiks-goederenpakket vertegenwoordigt, derhalve de hoeveelheden verbruiksgoederen die met het uurloon kunnen worden gekocht.

Ter vereenvoudiging van de statistische tabellen zijn de indexcijfers van de reële uurverdiensite berekend op basis van de indexcijfers van de directe loonkosten per uur, omdat deze kosten praktisch met de uurverdiensite overeenkomen (zie de noot onderaan bladzijde 9).

De van 1952 tot en met 1961 voorgekomen verhogingen van de reële uurverdiensite variëren van ongeveer 30 % voor België en Italië tot 97 % voor Nederland.

In Duitsland en Luxemburg overtreft de stijging van de reële uurverdiensite van 1952 tot en met 1961 die van de produktie per manuur. In de overige landen is het tegenovergestelde het geval. In Frankrijk, maar vooral in Italië is het verschil zeer belangrijk. In laatstgenoemd land bedraagt de stijging van de produktie per uur 153 %, tegen 30 % voor de reële uurverdiensite. Vooral gedurende de periode 1952 - 1955 en 1958 - 1960, welke waren gekenmerkt door een versnelde stijging, was de ontwikkeling van de produktie per manuur sneller dan die van de reële uurverdiensite. Van 1955 tot en met 1958 en in de periode 1960 - 1961 stijgt de reële uurverdiensite over het algemeen meer dan de produktie per manuur (zie grafiek 7).

b) Het netto jaarinkomen van de gehuwde arbeider met twee kinderen te zijnen laste vloeit voort uit het gemiddelde bruto-uurloon - gemiddelde voor alle arbeiders en niet uitsluitend voor de gehuwde arbeiders met twee kinderen - vermenvuldigd met de jaarlijkse arbeidsduur, verhoogd met de gezinstoelagen voor twee kinderen en verminderd met de inhoudingen op het loon - bijdrage van de arbeider voor de sociale zekerheid en loonbelasting. De loonbelasting wordt berekend aan de hand van het belastbare loon en de gezinsonstandigheden - gehuwd en twee kinderen. Het begrip jaarinkomen, dat enerzijds berust op gemiddelden voor de gezamenlijke arbeiders, maar anderzijds op de speciale situatie van de gehuwde arbeider met twee kinderen, is derhalve vrij theoretisch. Bovendien wordt hier het inkomen van de aanwezige arbeider in beschouwing genomen, dat wil zeggen van de arbeider die buiten zijn normale verlofdagen nooit afwezig zou zijn geweest. Ook deze definitie van het begrip "arbeider" is zeer theoretisch.

Het netto nominale inkomen per jaar vertoont in grote trekken dezelfde ontwikkeling als het uurloon, doch in de landen waar de arbeidsduur werd verkort is deze ontwikkeling iets verzwakt.

Zo treft men in de groep België-Luxemburg van 1953 tot en met 1961 de kleinste stijging aan : 47 % voor België en 36 % voor Luxemburg.

De stijging is het sterkst in Frankrijk: 89 %. In Nederland bedraagt zij 72 %, in Duitsland 65 % en in Italië 53 %.

o) Voor de beoordeling van de verhoging van de levensstandaard, zoals deze uit de stijging van het jaarlijkse inkomen voortvloeit, dient rekening te worden gehouden met de in de verschillende landen opgetreden stijging van de verbruikersprijzen.

Door de indexcijfers van het nominale inkomen te delen door de indexcijfers van de kosten van levensonderhoud verkrijgt men indexcijfers van de reële inkomens. De resultaten daarvan zijn in de bijlage opgenomen. Van 1953 tot en met 1961 was de stijging van het reële inkomen het sterkst in Duitsland (44 %), daarna komen Nederland met 40 %, Frankrijk met 38 %, Italië met 30 %, België met 27 % en Luxemburg met 26 %.

Opgemerkt zij dat de situatie aanvankelijk enigszins anders was. Zo hadden in 1954, dat het eerste jaar is waarvoor een vergelijking van het absolute niveau der reële inkomens tussen de landen mogelijk was, Duitsland en Nederland lagere reële inkomens, doch Luxemburg en België hogere reële inkomens dan de overige landen.

Ten aanzien van de ontwikkeling binnen het tijdvak 1953-1961 kan in het algemeen een stijging worden vastgesteld van 1953 tot en met 1957, een stilstand of zelfs een daling in de periode 1957-1958 of 1959, vervolgens weer een nieuwe stijging, dat wil zeggen een stijging van de reële lonen in een tijdvak van stijging van de produktie per manuur, en een stilstand of een verlaging van de reële inkomens in een tijdvak van daling van de produktie per manuur.

In Frankrijk en in Nederland neemt het reële inkomen in het tijdvak 1957 tot en met 1959 evenwel af, hoewel de produktie per manuur in deze twee landen blijft stijgen. Voorts gaat de stilstand of de daling van de produktie per manuur in de periode van 1960-1961 niet gepaard met een stilstand of een daling van de reële inkomens. (Zie grafiek 8).

B i j l a g e I

Tabellen Basisstatistieken no 1 - 33

Ontwikkeling van de produktie, van het aantal gewerkte uren en van de werkgelegenheid in de ijzer- en staalindustrie - Indexcijfers (1)

Tabel 1

DUITSLAND (inclusief Saarland)

1955 = 100

J a a r	IJzer- en staalpro- duktie(2)	Aantal door de arbeiders ge- werkte uren(3)	Aantal inge- schreven ar- beiders (3)	Aantal ingeschreven techn. beambten en toezichthoudend per- soneel (3) (4)
1952	77.1	96.1	89.7	82.6
1953	73.1	94.2	88.-	85.7
1954	80.7	95.3	90.7	90.6
1955	100.-	100.-	100.-	100.-
1956	108.2	102.-	104.9	103.-
1957	113.4	100.6	112.4	112.2
1958	106.2	98.0	115.3	116.-
1959	117.1	97.7	114.7	122.4
1960	137.-	102.8	122.4	125.7
1961	135.-	105.3	124.9	135.0

- (1) De indexcijfers zijn berekend aan de hand van statistische gegevens van het Bureau voor de Statistiek van de Europese Gemeenschappen.
- (2) Dit indexcijfer is berekend op basis van de totale produktie van ruwijzer, ruwstaal en walserijprodukten, waarbij de volgende weging werd toegepast: 1,2 ton ruwijzer = 1,0 ton ruwstaal = 0,8 ton gewalst staal.
- (3) De indexcijfers voor de jaren 1952 tot 1956 zijn berekend aan de hand van statistische gegevens welke vooreen deel zijn geschat.
- (4) Met inbegrip van het administratieve personeel.

Ontwikkeling van de produktie, van het aantal gewerkte uren en van de werkgelegenheid in de ijzer- en staalindustrie - Indexcijfers (1)

Tabel 2

BELGIE

1955 = 100

J a a r	IJzer- en staalproduktie (2)	Aantal door de arbeiders gewerkte uren (3)	Aantal ingeschre- ven arbeiders (3) (5)	Aantal ingeschre- ven techn. beamb- ten en toezicht- houdend personeel (3) (4)
1952	86.5	99.6	102.5	94.5-
1953	77.2	92.4	96.7	91.5-
1954	84.3	93.-	93.6	100.5-
1955	100.-	100.-	100.-	100.5-
1956	107.7	101.8	105.4	104.5
1957	104.1	96.2	109.1	109.5-
1958	100.2	96.8	106.6	110.4
1959	109.2	98.3	107.4	113.4
				~
1960	119.2	100.-	111.3	116.4
1961	115.9	96.-	112.6	119.4

(1) }
(2) }
(3) } zie voetnoten Tabel 1
(4) }

(5) Tot 1957 het aantal op de loonstaten voorkomende arbeiders. Vanaf 1957 heeft België zich aangepast aan de definitie van de "ingeschreven arbeiders".

Ontwikkeling van de produktie, van het aantal gewerkte uren en van de werkgelegenheid in de ijzer- en staalindustrie - Indexcijfers (1)

Tabel 3

FRANKRIJK

1955 = 100

J a a r	IJzer- en staalproduktie (2)	Aantal door de arbeiders gewerkte uren (3)	Aantal inge- schreven ar- beiders (3)	Aantal ingeschreven techn. beambten en toezichthoudend personeel (3) (4)
1952	86.7	118.7	114.3	95.4
1953	78.4	101.1	107.4	99.6
1954	82.3	96.3	98.3	98.3
1955	100.-	100.-	100.-	100.-
1956	106.1	100.7	102.7	104.1
1957	111.-	101.6	105.-	108.1
1958	114.5	101.-	105.6	111.7
1959	118.9	97.2	104.3	113.1
1960	135.9	104.7	107.6	116.7
1961	141.7	105.5	109.1	121.6

(1) }
 (2) }
 (3) } zie voetnoten Tabel 1
 (4) }

Ontwikkeling van de produktie, van het aantal gewerkte uren en van de werkgelegenheid in de IJzer- en staalindustrie - Indexcijfers (1)

Tabel 4

ITALIE

J a a r	IJzer- en staalproduktie (2)	Aantal door de arbeiders ge- werkte uren (3)	Aantal inge- schreven ar- beiders (3)	Aantal ingeschreven techn. beambten en toezichthoudend personeel (3) (4)
1952	65,5	94,7	97,9	104,5
1953	64,9	91,9	92,3	104,5
1954	78,6	92,8	93,2	104,5
1955	100,-	100,-	100,-	100,-
1956	111,2	104,-	104,1	109,1
1957	127,5	104,-	104,7	1112,1
1958	119,3	96,5	99,8	112,1
1959	130,4	91,5	95,1	109,1
1960	161,9	98,-	98,5	113,6
1961	179,6	102,5	103,6	121,2

(1)
(2)
(3)
(4)

zie voetnoten Tabel 1

De vertegenwoordigers van ASSIDER hebben de volgende opmerkingen geformuleerd:

Kolom 2: De indexcijfers van de Italiaanse IJzer- en staalproduktie, die berekend zijn volgens de door de zes landen van de Gemeenschap algemeen aanvaarde criteria, geven de toestand in Italië niet nauwkeurig weer en wel om de volgende twee redenen:

- grotere stijging van de ruwijzerproduktie, welke een in verhouding geringer aantal arbeidskrachten vereist dan de produktie van staal en walserijprodukten;
- aanzienlijke invoer van walserij-halffabrikaten, welke voor een groot deel bijdragen tot de stijging van de produktie van walserijprodukten.

Kolom 3: In de periode tussen het van kracht worden van het Verdrag tot instelling van de E.G.K.S. en 1959 werd de situatie in de Italiaanse IJzer- en staalindustrie, wat de werkgelegenheid betreft, onder toepassing der in het Verdrag neergelegde voorzieningen aangepast.

Ontwikkeling van de produktie, van het aantal gewerkte uren en van de werkgelegenheid in de ijzer- en staalindustrie - Indexcijfers (1)

Tabel 5

LUXEMBURG

J a a r	IJzer- en staalproduktie (2)	Aantal door de arbeiders gewerkte uren (3)	Aantal inge- schreven ar- beiders (3)	1955 = 100
				Aantal ingeschre- ven techn. beamb- ten en toezicht- houdend personeel (3) (4)
1952	94.4	99.-	95.4	94.2
1953	83.4	94.5	96.5	90.3
1954	89.3	95.7	96.5	95.3
1955	100.-	100.-	100.-	100.-
1956	107.6	100.3	103.5	105.3
1957	108.5	99.-	106.9	105.3
1958	104.3	98.5	108.1	110.5
1959	113.2	100.2	109.8	110.5
1960	124.6	101.5	111.6	110.5
1961	126.6	102.8	111.6	110.5

(1) }
 (2) } zie voetnoten Tabel 1
 (3) }
 (4) }

Ontwikkeling van de produktie, van het aantal gewerkte uren en van de werkgelegenheid in de ijzer- en staalindustrie - Indexcijfers (1)

Tabel 6

NEDERLAND

J a a r	IJzer- en staalproduktie (2)	Aantal door de arbeiders gewerkte uren (3)	Aantal inge- schreven ar- beiders (3)	1955 = 100	
				Aantal ingeschre- ven techn. beamb- ten en toezicht- houdend personeel (3) (4)	
1952	64.9	90.8	92.8	96.2	
1953	82.1	97.1	97.1	84.6	
1954	89.0	99.3	97.1	84.6	
1955	100.-	100.-	100.-	100.-	
1956	102.3	102.1	102.9	111.5	
1957	111.2	107.-	108.7	119.2	
1958	132.6	112.-	113.0	123.1	
1959	159.3	120.4	121.7	138.5	
1960	188.1	128.9	131.9	157.7	
1961	187.4	129.7	133.3	180.8	

{1} }
 {2} } zie voetnoten Tabel 1
 {3} }
 {4} }

Ontwikkeling van de produktie, van het aantal gewerkte uren en van
de werkgelegenheid in de ijzer- en staalindustrie

Recapitulatie van de indexcijfers voor het jaar 1961

Tabel 7

=====

L a n d	ijzer en staal produktie	Aantal door de arbeiders gewerkte uren	Aantal ingeschreven arbeiders	Aantal ingeschreven techn. beambten en toezichthoudend personeel
Duitsland (inclusief Saarland)	135,0	105,3	124,9	135,0
België	115,9	96,0	112,6	119,4
Frankrijk	141,7	105,5	109,1	121,6
Italië	179,6	102,5	103,6	121,2
Luxemburg	126,6	102,8	111,6	110,5
Nederland	187,4	129,7	133,3	180,8

Ontwikkeling van de lonen, van de loonkosten, van de inkomens en van de arbeidsduur in de
ijzer- en staalindustrie - Indexcijfers (1)

Tabel 8
=====

DUITSLAND

1955 = 100

Jaar	Direct uurloon		Directe kosten per uur		Totale kosten per uur		Jaarbedrag aan uitgaven per ingeschreven arbeider		Jaarlijks inkomen per aanwezige arbeider (2)		Aantal aanwezige arbeiders (3)		Aantal gewerkte uren per aanwezige arbeider (3)	
	B.R. excl. Saarl.	Saar- land	B.R. excl. Saarl.	Saar- land	B.R. excl. Saarl.	Saar- land	B.R. excl. Saarl.	Saar- land	B.R. excl. Saarl.++	Saar- land	B.R. excl. Saarl.	Saar- land	B.R. excl. Saarl.	Saar- land
1952	84,6	86,4	86,0	85,8	83,9	86,9								
1953	88,0	86,6	88,8	86,5	87,9	86,8	86,1	85,9	86,1	85,4	90,2	103,5	98,2	99,2
1954	91,9	87,2	91,7	86,9	90,8	87,0	90,9	84,5	90,7	86,5	91,0	105,1	99,4	98,1
1955	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1956	109,0	112,0	109,0	114,4	109,2	114,5	107,4	115,5	105,3	117,6	107,1	97,5	98,4	105,2
1957	122,2	124,1	122,7	127,9	121,6	127,9	108,4	125,0	114,9	127,4	113,9	97,0	91,3	103,9
1958	128,6	152,1	129,8	155,8	127,6	154,5	108,8	143,0	117,5	145,7	115,5	97,5	87,7	103,1
1959	135,9	-	136,3	-	134,8	-	114,4	-	122,1	-	115,3	-	86,9	-
1960	148,7++	-	147,8++	-	145,7++	-	124,6++	-	133,1	-	123,2	108,1	87,7	88,9
1961	160,3	-	161,2++	-	157,8++	-	132,6++	-	141,9	-	126,0	106,3	86,7	86,9

(1) De indexcijfers zijn berekend aan de hand van de uitkomsten van de jaarlijkse enquête inzake de lonen, de absolute cijfers worden ieder jaar gepubliceerd in de Sociale Statistieken van het Bureau voor de Statistiek van de Europese Gemeenschappen, laatstelijk in no. 1 van 1962.

(2) Gehuwde arbeider met twee kinderen, niet door de onderneming gehuisvest. - netto inkomen.

(3) Voor Duitsland is het aantal aanwezige arbeiders voor de jaren 1953 tot 1955 bekend. Voor de andere landen hebben de cijfers voor de jaren 1953 tot 1955 betrekking op de op de loonstaten voorkomende arbeiders.

+ Bekken van B.R. .

++ Inclusief Saarland

Ontwikkeling van de lonen, van de loonkosten, van de inkomens en van de arbeidsduur in de
ijzer- en staalindustrie - Indexcijfers (1)

Tabel 9

=====

BELGIE

1955 = 100

Jaar	Direct uurloon	Directe kosten per uur	Totale kosten per uur	Jaarbedrag aan uitgaven per ingeschreven arbeider	Jaarlijks in- komen per aanwezige ar- beider (2) (3)	Aantal aan- wezige ar- beiders (3)	Aantal gewerkte uren per aan- wezige arbeider (3)
1952	93.0	94.5	92.7				
1953	90.6	90.9	90.9		90.5	94.8	97.5
1954	94.1	93.7	93.5		94.8	93.0	100.0
1955	100	100	100	100	100	100	100
1956	109.5	110.3	110.8	109.1	108.8	101.3	100.4
1957	118.7	120.1	122.0	112.5	117.5	97.5	98.7
1958	119.7	120.7	123.2	116.7	119.0	99.0	98.2
1959	123.7	124.8	126.9	121.5	121.5	100.1	98.2
1960	131.3	133.3	137.2	129.2	126.0	101.5	98.3
1961	133.9	136.9	141.9	130.1	127.5	103.3	95.1

(1)) zie voetnoten Tabel 8

(2))

(3))

Ontwikkeling van de lonen, van de loonkosten, van de inkomens en van de arbeidsduur in de
ijzer- en staalindustrie - Indexcijfers (1)

Tabel 10
=====

FRANKRIJK

1955 = 100

Jaar	Direct uurloon	Directe kosten per uur	Totale kosten per uur	Jaarbedrag aan uitgaven per ingeschreven arbeider	Jaarlijks in- komens per aanwezige ar- beider (2) (+) (3)	Aantal aan- wezige ar- beiders (3)	Aantal gewerkte uren per aan- wezige arbeider (3)
1952	85.4	84.1	84.6		-		
1953	85.1	85.8	86.3	83.1	86.4	100,8	97,3
1954	88.8	87.4	88.6	86.7	89.4	96,4	98,1
1955	100	100	100	100	100	100,-	100,-
1956	110.5	113.6	113.4	112.5	113.5	98,1	102,4
1957	118.6	123.1	122.6	119.5	118.7	101,1	100,7
1958	135.3	141.5	142.1	136.8	134.0	101,2	99,9
1959	141.8	149.0	151.6	141.1	139.6	100,1	99,7
1960	157.8	163.4	165.4	162.2	155.0	103,2	101,6
1961	171.6	179.0	184.7	178.0	163.4	105,5	99,7

(1)) zie voetnoten Tabel 8

(2))

(3))

(+) Bekken van Oost-Frankrijk

Ontwikkeling van de lonen, van de loonkosten, van de inkomens en van de arbeidsduur in de
ijzer- en staalindustrie - Indexcijfers (1)

Tabel 11

=====

ITALIE

1955 = 100

Jaar	Direct uurloon	Directe kosten per uur	Totale kosten per uur	Jaarbedrag aan uitgaven per ingeschreven arbeider	Jaarlijks in- komen per aanwezige ar- beider (2) (5)	Aantal aan- wezige ar- beiders (3)	Aantal gewerkte uren per aan- wezige arbeider
1952	92.3	91.9	91.6	-	-	-	-
1953	90.5	93.9	93.6	87.9	90.2	92.7	95.9
1954	96.3	96.8	97.9	95.0	94.9	92.0	93.1
1955	100	100	100	100	100	100,-	100,-
1956	108.4	109.0	112.9	111.8	104.6	101.3	100.4
1957	112.6	113.4	115.3	113.2	112.8	100.2	101.2
1958	117.7	119.0	123.3	117.8	115.3	95.4	99.0
1959	124.9	125.3	129.2	123.2	120.3	91.5	98.5
1960	135.5	135.0	139.9	136.8	130.3	95.2	101.4
1961	143.9	143.6	149.3	145.7	137.9	99.4	101.1

(1)) zie voetnoten Tabel 8

(2))

(3))

Ontwikkeling van de lonen, van de loonkosten, van de inkomens en van de arbeidsduur in de
ijzer- en staalindustrie - Indexcijfers (1)

Tabel 12
=====
LUXEMBURG

1955 = 100

Jaar	Direct uurloon	Directe kosten per uur	Totale kosten per uur	Jaarbedrag aan uitgaven per ingeschreven arbeider	Jaarlijks in- komen per aanwezige ar- beider (2) (3)	Aantal aan- wezige ar- beiders (3)	Aantal gewerkte uren per aan- wezige arbeider (3)
1952	92.8	97.5	96.1	-	-	93,5	101,0
1953	91.0	94.1	93.3	95.3	96.9	94,6	101,2
1954	92.4	93.0	92.7	94.7	95.8	100,0	100,-
1955	100	100	100	100	100	101,2	99,0
1956	108.8	112.8	112.7	109.1	109.9	103,9	95,5
1957	122.6	126.3	125.7	118.1	118.1	104,8	94,1
1958	126.4	130.0	129.3	118.9	120.2	107,1	93,8
1959	129.5	130.2	128.8	117.9	121.1	107,4	94,7
1960	138.0	139.2	137.8	126.4	126.9	108,8	94,0
1961	142.4	146.1	144.0	132.6	131.7		

(1)) zie voetnoten Tabel 8

(2))

(3))

Ontwikkeling van de lonen, van de loonkosten, van de inkomens en van de arbeidsduur in de
ijzer- en staalindustrie - Indexcijfers (1)

Tabel 13
=====
NEDERLAND

1955 = 100

Jaar	Direct uurloon	Directe kosten per uur	Totale kosten per uur	Jaarbedrag aan uitgaven per ingeschreven arbeider	Jaarlijks in- komen per aanwezige ar- beider (2) (3)	Aantal aan- wezige ar- beiders (3)	Aantal gewerkte uren per aan- wezige arbeider (3)
1952	74.3	74.9	71.0	-	-	-	-
1953	83.8	82.5	77.0	80.2	84.7	95.0	102.5
1954	89.9	88.2	85.2	87.0	90.2	98.0	101.4
1955	100	100	100	100	100	100,-	100,-
1956	103.9	110.4	110.6	109.1	109.0	101.6	100.4
1957	116.2	125.1	120.8	118.1	113.1	106.8	98.9
1958	120.1	128.4	126.8	123.2	115.2	112.5	97.3
1959	125.1	133.6	127.9	124.2	118.5	120.6	98.0
1960	139.7	151.2	145.6	140.3	131.1	131.5	97.0
1961	159.2	180.6	179.5	164.3	145.9	135.8	92.2

(1)) zie voetnoten Tabel 8

(2))

(3))

Ontwikkeling van de lonen, van de loonkosten, van de inkomens en van de arbeidsduur in de ijzer- en staalindustrie

Recapitulatie van de indexcijfers voor het jaar 1961

Tabel 14
=====

1955 = 100

L a n d	Direct uurloon	Directe kosten per uur	Totale kosten per uur	Jaarbedrag aan uitgaven per inge- schreven arbeider	Jaarlijks inkomen per aanwezige arbeider	aantal aan- wezige ar- beiders	aantal ge- werkte uren per aanwe- zige arbeider
Duitsland	160,3	161,2	151,0	132,6	141,9 *)	126,0	86,7
B.R. zonder Saarland					-	106,3	86,9
Saarland							
België	133,9	136,9	141,9	130,1	127,5	103,3	95,1
Frankrijk	171,6	179,0	184,7	178,0	163,4 **)	105,9	99,7
Italië	143,9	143,6	149,3	145,7	137,9	99,4	101,1
Luxemburg	142,4	146,1	144,6	132,6	131,7	108,8	94,0
Nederland	159,2	180,6	179,5	164,3	145,9	135,8	92,2

*) Bekken van N.R.W.

**) Bekken van Oost Frankrijk

Tabel 15
Ontwikkeling van de ijzer- en staalproductie

DUITSLAND (inclusief Saarland)

1955 = 100

	Ruwijzer	Ruwstaal	Walserijprodukten
1952	79.7	76.0	76.4
1953	72.5	73.9	72.5
1954	77.5	82.6	81.-
1955	100.-	100.-	100.-
1956	106.4	108.4	109.5
1957	111.-	114.2	115.1
1958	102.-	107.2	108.5
1959	111.6	120.1	119.1
1960	132.9	139.2	138.6
1961	131.3	136.5	136.2

Tabel 16

Verdeling per bedrijf van de arbeidskrachten der
ijzer- en staalindustrie in % van het totale aantal arbeiders ¹⁾

DUITSLAND (inclusief Saarland)

	Cokes- fabrie- ken	Hoog- ovens	Staal- fabrie- ken	Walse- rijen	Vertinnen Verzinken Verloden	Neven- bedrij- ven	Totaal
1955	1.5	6.7	13.3	31.3	0.9	46.3	100.-
1956	1.5	7.2	13.6	30.7	0.9	46.1	100.-
1957	1.5	7.2	13.6	30.6	0.8	46.3	100.-
1958	1.5	7.1	13.5	30.1	0.8	47.0	100.-
1959	1.5	7.1	14.2	29.6	0.8	46.8	100.-
1960	1.5	7.2	14.3	29.8	0.8	46.4	100.-
1961	1.4	7.1	14.0	29.5	0.8	47.2	100.-

(1) De begrenzing van de bedrijven is niet homogeen in de landen van de Gemeenschap. De percentages zijn derhalve slechts binnen elk land geldig.

Tabel 17

Ontwikkeling van de ijzer- en staalproductieBELGIE

1955 = 100

	Ruwijzer	Ruwstaal	Walserijproducten
1952	89.5	87.7	84.3
1953	89.4	76.8	76.0
1954	85.6	84.9	82.5
1955	100.-	100.-	100.-
1956	106.4	108.2	108.3
1957	104.4	106.3	100.8
1958	103.4	101.9	95.9
1959	111.6	109.2	106.4
1960	122.0	121.3	112.0
1961	120.8	118.7	109.0

Tabel 18

Verdeling per bedrijf van de arbeidskrachten der
 ijzer- en staalindustrie in % van het totale aantal arbeiders ¹⁾

BELGIE

	Cokes- fabrie- ken	Hoog- ovens	Staal- fabrie- ken	Walserij- rijen	Vertinnen Verzinken Verloden	Heven- bedrij- ven	Totaal
1955	4.5	10.8	11.4	35.2	2.5	35.6	100.-
1956	4.8	11.1	12.3	33.3	2.3	36.2	100.-
1957	4.9	11.3	12.5	33.0	1.5	36.8	100.-
1958	4.8	11.7	11.6	32.9	1.7	37.3	100.-
1959	4.6	11.1	11.6	33.1	1.7	37.9	100.-
1960	4.6	11.4	11.3	32.5	1.6	38.6	100.-
1961	4.4	11.4	11.6	33.2	1.8	37.6	100.-

(1) Zie de noot van tabel 16

Tabel 19

Ontwikkeling van de ijzer- en staalproductie

FRANKRIJK

1955 = 100

	Ruwijzer	Ruwstaal	Walserijprodukten
1952	89.3	90.3	85.2
1953	79.2	79.1	77.0
1954	80.8	84.1	81.5
1955	100.-	100.-	100.-
1956	104.4	106.4	107.1
1957	108.6	111.6	112.9
1958	109.2	115.8	117.4
1959	113.7	120.3	123.4
1960	128.0	137.0	144.4
1961	131.6	139.3	152.6

Tabel 20

Verdeling per bedrijf van de arbeidskrachten der
ijzer- en staalindustrie in% van het totale aantal arbeiders ¹⁾

	Cokes- fabrie- ken	Hoog- ovens	Staal- fabrie- ken	Walse- rijen	Vertinnen Verzinken Verloden	Neven- bedrij- ven	Totaal
1955	1.5	7.1	12.7	32.6	2.2	43.9	100.-
1956	1.6	7.1	12.8	31.9	1.7	44.9	100.-
1957	1.6	7.5	12.5	31.3	1.7	45.4	100.-
1958	1.6	7.6	12.3	30.6	1.8	46.1	100.-
1959	1.6	7.6	12.4	31.6	1.8	45.0	100.-
1960	1.6	7.6	12.5	32.1	1.9	44.3	100.-
1961	1.5	7.7	12.5	32.1	1.8	44.4	100.-

(1) Zie de noot van tabel 15

Tabel 21

Ontwikkeling van de ijzer- en staalproductie

ITALIE

1955 = 100

	Ruwijzer	Ruwstaal	Walserijprodukten
1952	68.1	65.5	64.6
1953	74.8	64.9	61.9
1954	77.4	78.-	79.7
1955	100.-	100.-	100.-
1956	115.4	109.5	112.-
1957	127.5	125.8	130.2
1958	125.6	116.2	121.1
1959	126.5	125.3	139.9
1960	161.9	152.5	175.8
1961	184.3	169.-	191.1

Tabel 22

Verdeling per bedrijf van de arbeidskrachten der
ijzer- en staalindustrie in % van het totale aantal arbeiders ¹⁾

	Cokes- fabrie- ken	Hoog- ovens	Staal- fabrie- ken	Walse- rijen	Vertinnen Verzinken Verloden	Neven- bedrij- ven	Totaal
1955	0.6	5.1	21.7	32.1	0.4	40.1	100.-
1956	0.6	3.8	22.7	31.5	0.8	40.6	100.-
1957	0.6	4.1	22.5	29.9	0.5	42.4	100.-
1958	0.7	4.1	20.6	30.1	0.6	43.9	100.-
1959	0.7	4.0	20.8	31.5	0.6	42.4	100.-
1960	0.8	3.9	21.1	31.9	0.6	41.7	100.-
1961	0.3	4.1	21.9	31.2	0.6	41.4	100.-

(1) Zie de noot van tabel 16

Tabel 23

Ontwikkeling van de ijzer- en staalproductie

LUXEMBURG

1955 = 100

	Ruwijzer	Ruwstaal	Walserijprodukten
1952	100.9	93.1	90.5
1953	89.2	82.4	79.6
1954	91.9	87.7	83.8
1955	100.-	100.-	100.-
1956	107.3	107.1	108.3
1957	109.2	108.3	107.8
1958	107.5	104.7	101.3
1959	111.9	113.5	114.5
1960	121.8	126.6	125.4
1961	123.8	127.5	128.0

Tabel 24

Verdeling per bedrijf van de arbeidskrachten der
ijzer- en staalindustrie in % van het totale aantal arbeiders ¹⁾

	Cokes- fabrie- ken	Hoog- ovens	Staal- fabrie- ken	Walse- rijen	Vertinnen Verzinken Verloden	Neven- bedrij- ven	Totaal
1955	-	14.3	9.1	31.6	0.1	44.9	100.-
1956	-	15.0	9.1	30.1	0.1	45.7	100.-
1957	-	14.7	9.3	30.3	-	45.7	100.-
1958	-	14.6	9.2	29.9	-	46.3	100.-
1959	-	14.2	9.1	29.9	0.4	46.4	100.-
1960	-	14.4	9.1	31.0	0.3	45.2	100.-
1961	-	14.1	8.0	30.8	0.3	46.0	100.-

(1) Zie de noot van tabel 15

Tabel 25

Ontwikkeling van de ijzer- en staalproductie

NEDERLAND

1955 = 100

	Ruwijzer	Ruwstaal	Walserijprodukten
1952	80.6	70.8	51.7
1953	88.3	89.3	72.5
1954	91.2	95.7	81.9
1955	100.-	100.-	100.-
1956	99.-	107.3	99.5
1957	104.8	121.0	105.1
1958	137.1	146.8	117.8
1959	170.3	170.6	138.1
1960	201.3	198.4	164.2
1961	217.6	200.9	159.9

Tabel 26

Verdeling per bedrijf van de arbeidskrachten der
ijzer- en staalindustrie in % van het totale aantal arbeiders ¹⁾

	Cokes- fabrie- ken	Hoog- ovens	Staal- fabrie- ken	Walse- rijen	Vortinnen Verzinken Verloden	Neven- bedrij- ven	Totaal
1955	2.6	3.8	14.4	27.8	2.3	49.1	100.-
1956	2.8	4.4	16.3	25.6	1.9	48.0	100.-
1957	2.6	4.7	17.3	25.1	2.0	48.3	100.-
1958	2.1	4.1	16.5	25.0	2.5	49.3	100.-
1959	2.2	4.1	15.2	25.3	2.7	50.5	100.-
1960	2.2	4.0	14.9	22.0	2.7	54.2	100.-
1961	2.1	3.7	15.3	25.6	2.4	50.9	100.-

(1) Zie de noot van tabel 16

Tabel 27

Indexcijfers van de produktie per manuur (1)

1955 = 100

	Duitsland	België	Frankrijk	Italië	Luxemburg	Nederland
1952	80,2	86,8	73,0	69,2	95,4	71,5
1953	77,6	83,5	77,5	70,6	88,3	84,6
1954	84,7	90,6	85,5	84,7	93,3	89,6
1955	100	100	100	100	100	100
1956	106,1	105,8	105,4	106,9	107,3	100,2
1957	112,7	108,2	109,3	122,6	109,6	103,9
1958	108,4	103,5	113,4	123,6	108,9	118,4
1959	119,9	111,1	122,3	142,5	113,0	132,3
1960	133,3	119,2	129,8	165,2	122,8	145,9
1961	128,2	120,7	134,3	175,2	123,2	144,5

---

(1) Deze indexcijfers zijn verkregen door de indexcijfers van de totale produktie te delen door de indexcijfers van het aantal gewerkte uren.

Tabel 28

Indexcijfers van de loonkosten per ton (1)

1955 = 100

	Duitsland	België	Frankrijk	Italië	Luxemburg	Nederland
1952	104,6	106,8	115,9	132,4	100,7	99,3
1953	113,3	108,9	111,4	132,6	105,7	91,0
1954	107,2	103,2	103,6	115,6	99,4	95,1
1955	100	100	100	100	100	100
1956	103,0	104,7	107,6	105,6	105,0	110,4
1957	107,9	112,8	112,2	94,0	114,7	116,3
1958	117,7	119,0	125,3	99,8	118,7	107,1
1959	112,4	114,2	124,0	99,7	114,0	96,7
1960	109,3	115,1	127,4	84,7	112,3	99,8
1961	123,1	117,6	137,5	65,2	117,4	124,2

(1) Deze indexcijfers zijn verkregen door de indexcijfers van de totale loonkosten per uur te delen door de indexcijfers van de produktie per uur.

Tabel 29

Globale investeringsuitgaven in dollars per ton
hoogst mogelijke produktie ¹⁾

	Duitsland	België	Frankrijk	Italië	Luxemburg	Nederland
1955	4,91	1,95	3,06	2,95	2,47	6,14
1956	4,21	2,56	3,91	3,95	1,99	9,51
1957	4,28	3,13	4,83	5,83	3,13	11,00
1958	3,22	3,90	4,81	4,06	2,17	4,88
1959	2,50	3,98	4,42	3,55	2,17	4,72
1960	3,05	6,36	4,90	3,12	2,48	9,07
1961	4,59	5,81	7,48	4,98	2,85	12,21

(1) Berekend op grond van de gegevens gepubliceerd in de brochures : "De investeringen in de kolonmijn- en staalindustrieën der Gemeenschap".

Tabel 30

Indexcijfers van de hoogstmogelijke produktie (1)

	1955 = 100					
	Duitsland	België	Frankrijk	Italië	Luxemburg	Nederland
1955	100	100	100	100	100	100
1956	108,1	104,8	102,3	108,2	107,4	103,4
1957	116,9	113,3	111,3	111,5	110,2	116,5
1958	125,7	117,7	118,4	140,6	110,0	146,6
1959	131,2	121,0	122,1	148,5	121,0	164,7
1960	140,9	126,8	134,1	166,6	125,4	185,3
1961	146,1	128,2	141,1	176,3	127,8	192,1

(1) Indexcijfers berekend op grond van de gegevens gepubliceerd in de brochures : " De investeringen in de kolenmijn- en staal-industrieën der Gemeenschap".

Tabel 31

Jaarlijkse bezettingsgraad ten opzichte
van de hoogstmogelijke produktie (%)

Ruwijzer, staal en walserijprodukten (1)

	Duitsland	België	Frankrijk	Italië	Luxemburg	Nederland
1955	96,8	93,5	92,9	92,4	97,7	98,1
1956	96,8	95,4	95,9	94,9	97,9	97,5
1957	94,0	85,2	93,1	95,4	96,1	93,9
1958	81,7	79,2	90,2	77,1	91,6	89,0
1959	86,7	83,7	91,2	81,5	91,9	94,1
1960	94,7	86,7	94,9	89,6	96,6	95,7
1961	88,7	84,5	92,2	93,6	96,7	94,5

(1) Bezettingsgraad berekend op grond van de gegevens gepubliceerd
in de brochures : "De investeringen in de kolenmijn- en staal-
industrieën van de Gemeenschap".

Tabel 32

Indexcijfers van de reële verdienste per uur (1)

1955 = 100

	Duitsland	België	Frankrijk	Italië	Luxemburg	Nederland
1952	86,0	95,1	83,8	98,5	98,2	79,2
1953	90,3	91,4	86,5	98,7	95,0	87,6
1954	93,2	93,2	88,4	99,1	92,9	98,8
1955	100	100	100	100	100	100
1956	106,2	107,2	111,4	105,4	112,1	108,0
1957	117,2	113,2	117,6	103,2	120,1	115,6
1958	121,3	112,4	117,5	110,5	122,9	116,1
1959	126,2	114,3	116,5	116,9	122,6	119,9
1960	135,0	122,2	122,9	123,1	130,5	132,3
1961	143,5	124,2	131,4	123,2	134,2	155,6

(1) Deze indexcijfers zijn verkregen door de indexcijfers van de nominale uurverdiens te (= directe loonkosten per uur) te delen door de indexcijfers van de verbruikersprijzen.

Tabel 38

Indexcijfers van het gemiddelde netto reële inkomen per jaar van
de aanwezige arbeider, niet door de werkgever gehuisvest,
gehuwd, met 2 kinderen te zijnen laste (1)

	1955 = 100					
	Duitsland (2)	België	Frankrijk (3)	Italië	Luxemburg	Nederland
1953	87,6	91,2	87,1	94,8	97,8	89,9
1954	92,2	94,3	90,4	97,1	95,7	91,9
1955	100	100	100	100	100	100
1956	102,6	105,7	111,3	101,2	109,2	106,7
1957	109,6	110,7	113,4	107,6	112,3	104,5
1958	109,8	110,0	111,3	107,1	113,6	104,2
1959	113,1	111,8	109,1	112,4	114,0	106,4
1960	121,6	115,5	116,6	118,8	118,9	114,7
1961	126,4	115,7	120,0	123,1	122,7	125,7

(1) Deze indexcijfers zijn berekend door de indexcijfers van het
nominale jaarinkomen te delen door de indexcijfers van de
verbruikersprijzen.

(2) Noord-Rijnland-Westfalen

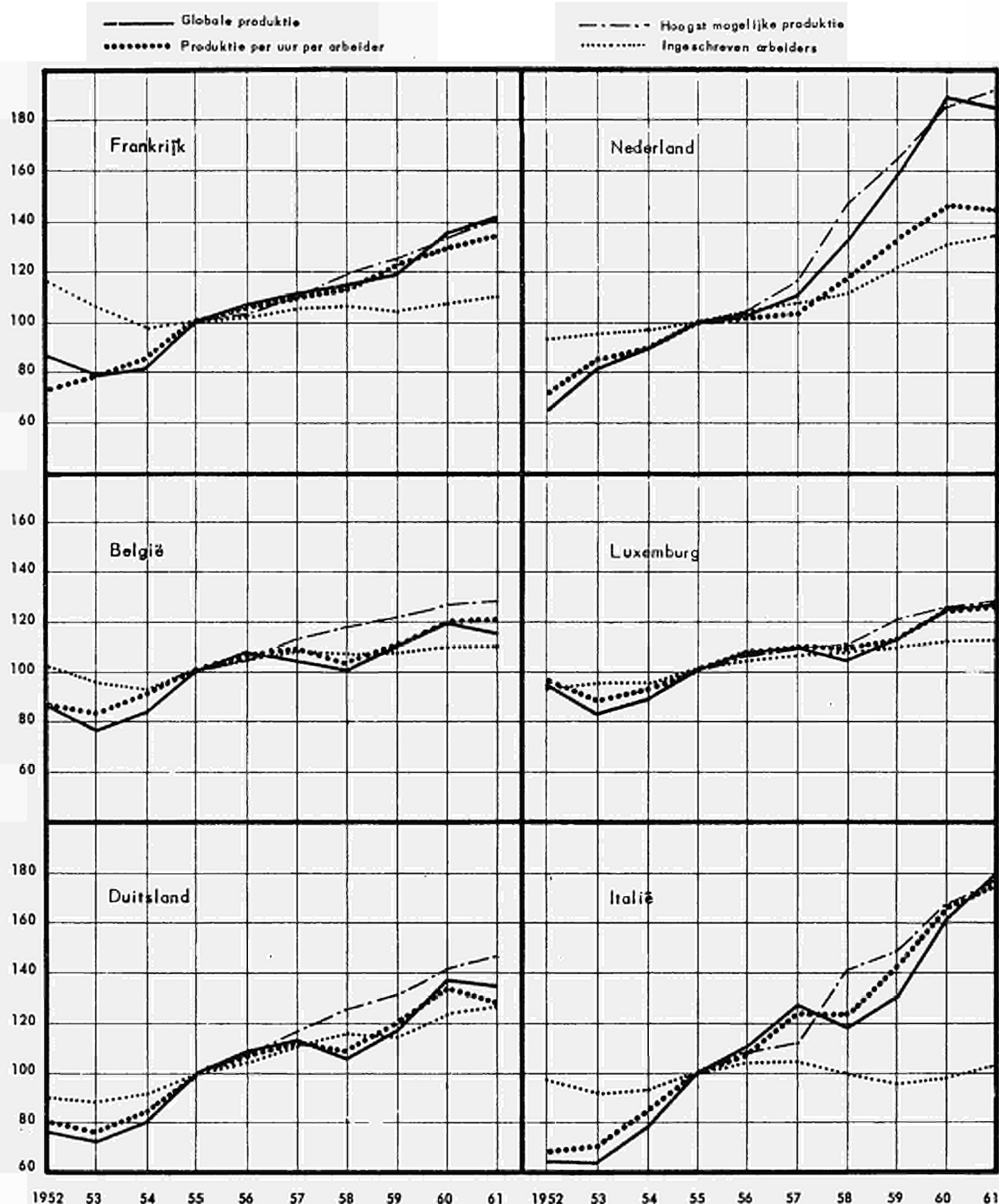
(3) Oost-Frankrijk

B i j l a g e   II

Grafieken no 1 - 8

ONTWIKKELING VAN DE GLOBALE JAARLIJKE IJZER- EN STAALPRODUKTIE,
 VAN DE PRODUKTIE PER UUR PER ARBEIDER,
 VAN DE HOOGST MOGELIJKE PRODUKTIE EN VAN HET AANTAL INGESCHREVEN ARBEIDERS
 Indexcijfers 1955 = 100

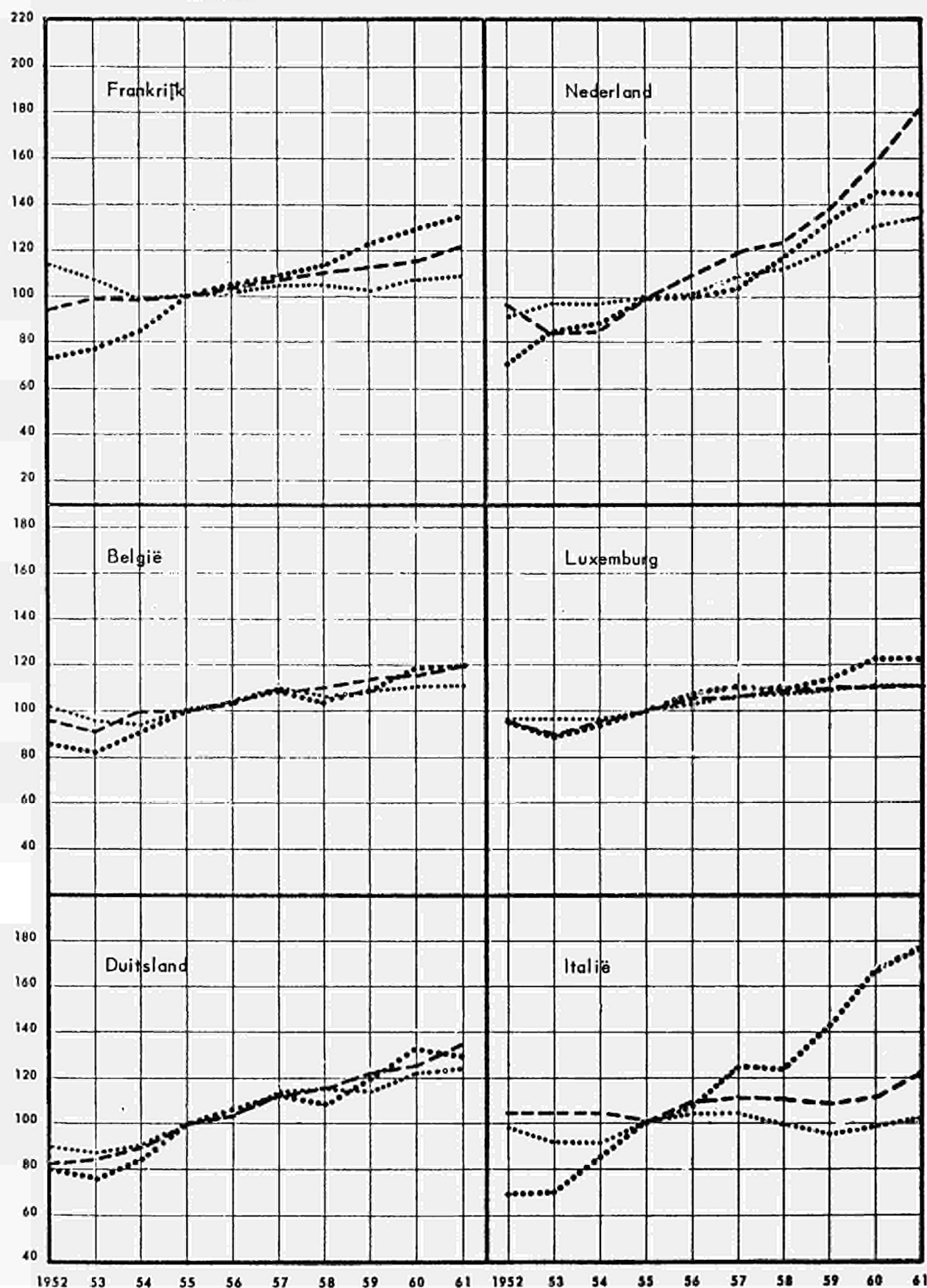
ONTWIKKELING VAN HET AANTAL INGESCHREVEN ARBEIDERS,
VAN HET AANTAL INGESCHREVEN BEAMBTEN, TECHNICI EN LEIDING-
GEVENDEN EN VAN DE PRODUKTIE PER UUR PER ARBEIDER

..... Ingeschreven arbeiders

Indexcijfers 1955 = 100

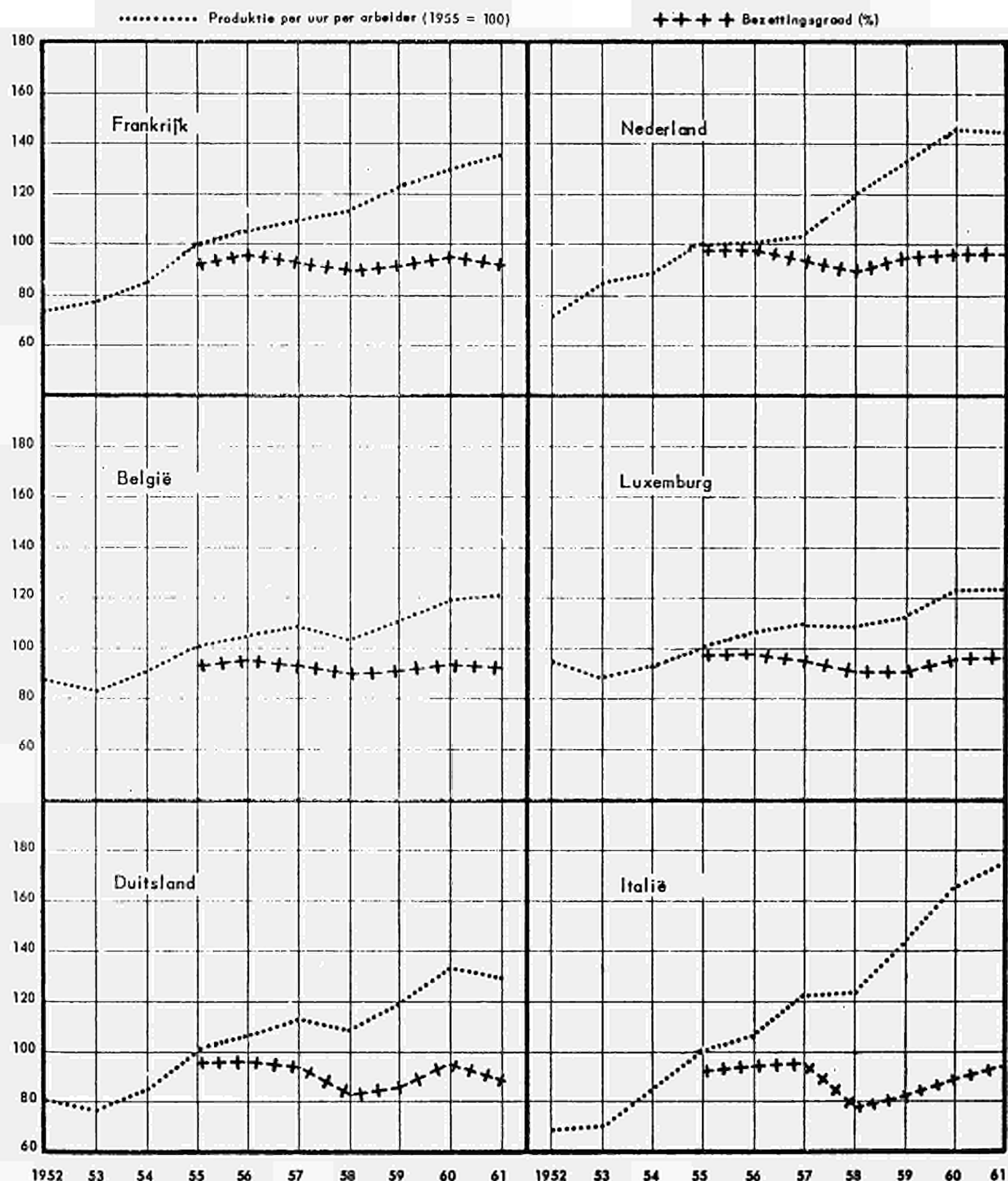
--- Ingeschreven beampten, technici en
leidinggevenden

..... Produktie per uur per arbeider

ONTWIKKELING VAN DE PRODUKTIE PER UUR PER ARBEIDER EN VAN
DE BEZETTINGSGRAAD TEN OPZICHTE VAN DE HOOGST MOGELIJKE
PRODUKTIE

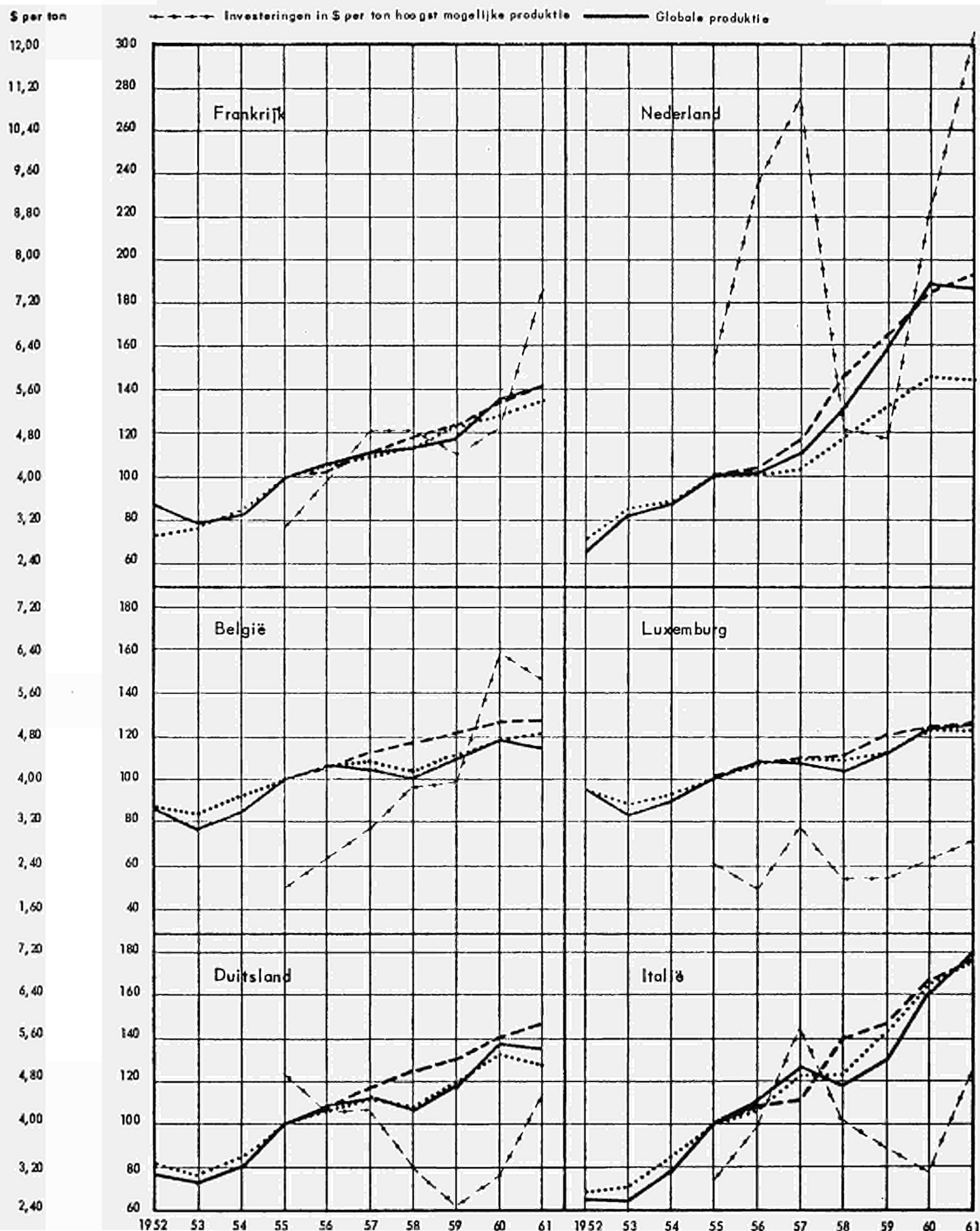

ONTWIKKELING VAN DE PRODUKTIE PER UUR PER ARBEIDER,
VAN DE INVESTERINGEN, VAN DE HOOGST MOGELIJKE PRODUKTIE
EN VAN DE GLOBALE PRODUKTIE

....., Produktie per uur per arbeider (1955 = 100)   - - - - - Hoogst mogelijke produktie
- - - - - Investerings in \$ per ton hoogst mogelijke produktie   ——— Globale produktie

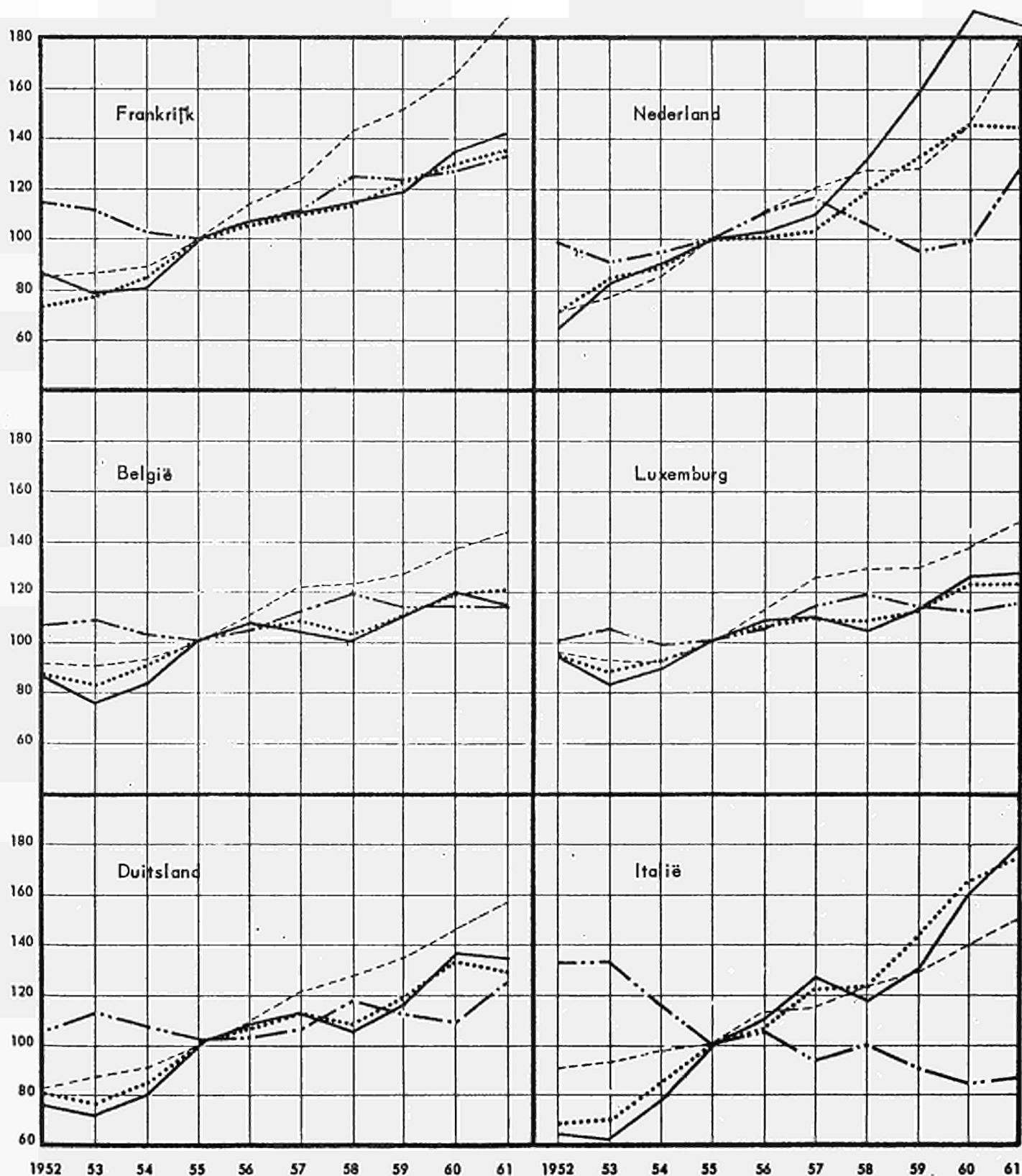

ONTWIKKELING VAN DE TOTALE LOONKOSTEN PER UUR,
 VAN DE PRODUKTIE PER UUR PER ARBEIDER,
 VAN DE TOTALE LOONKOSTEN PER TON EN VAN DE GLOBALE PRODUKTIE
 Indexcijfers 1955 = 100

----- Totale loonkosten per uur
 ..... Produktie per uur per arbeider

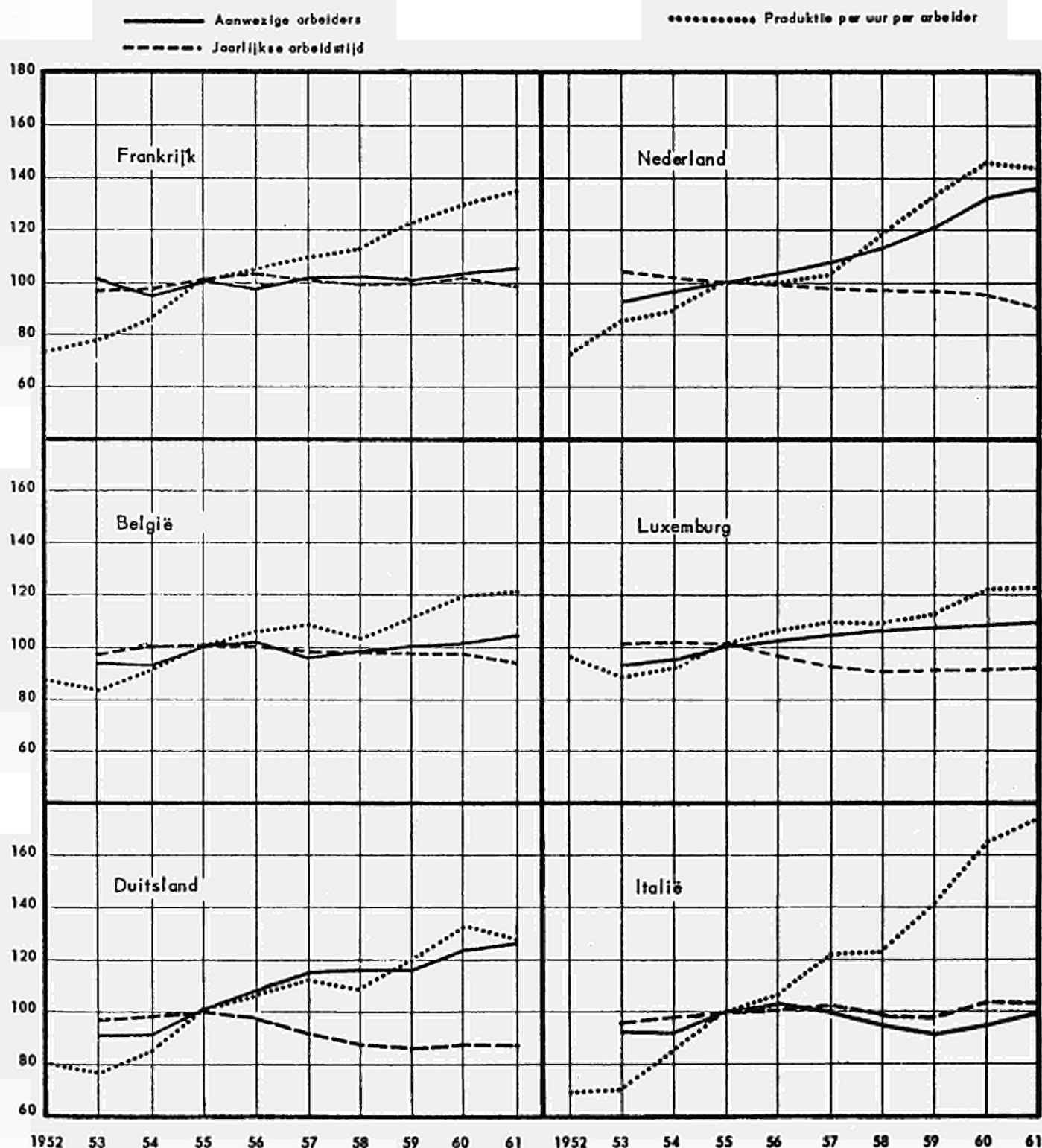
----- Totale loonkosten per ton
 ----- Globale produktie

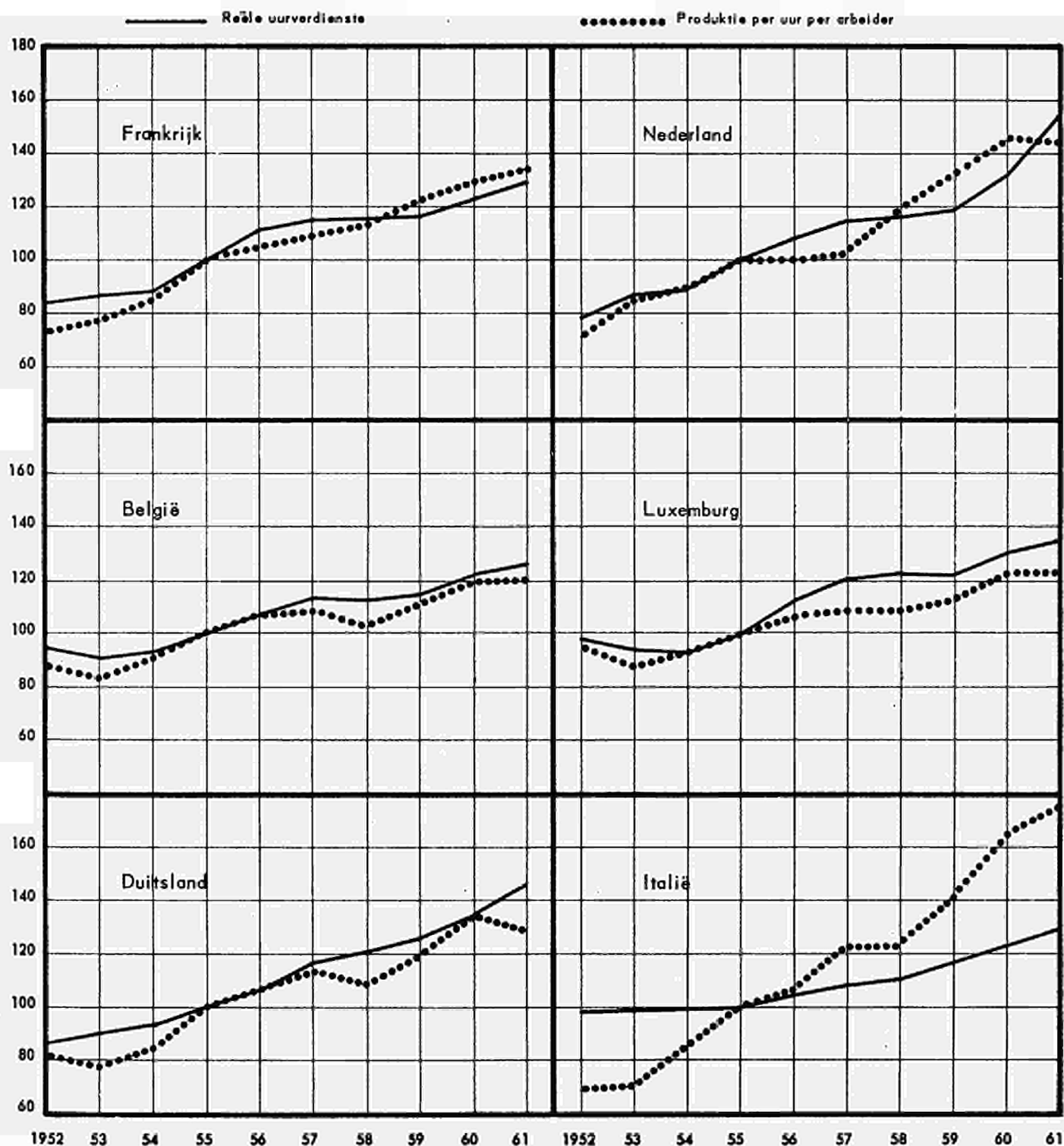
ONTWIKKELING VAN HEET AANTAL AANWEZIGE ARBEIDERS, VAN DE
EFFEKTIEVE JAARLIJKSE ARBEIDSTIJD EN VAN DE PRODUKTIE PER
UUR PER ARBEIDER

Indexcijfers 1955 = 100

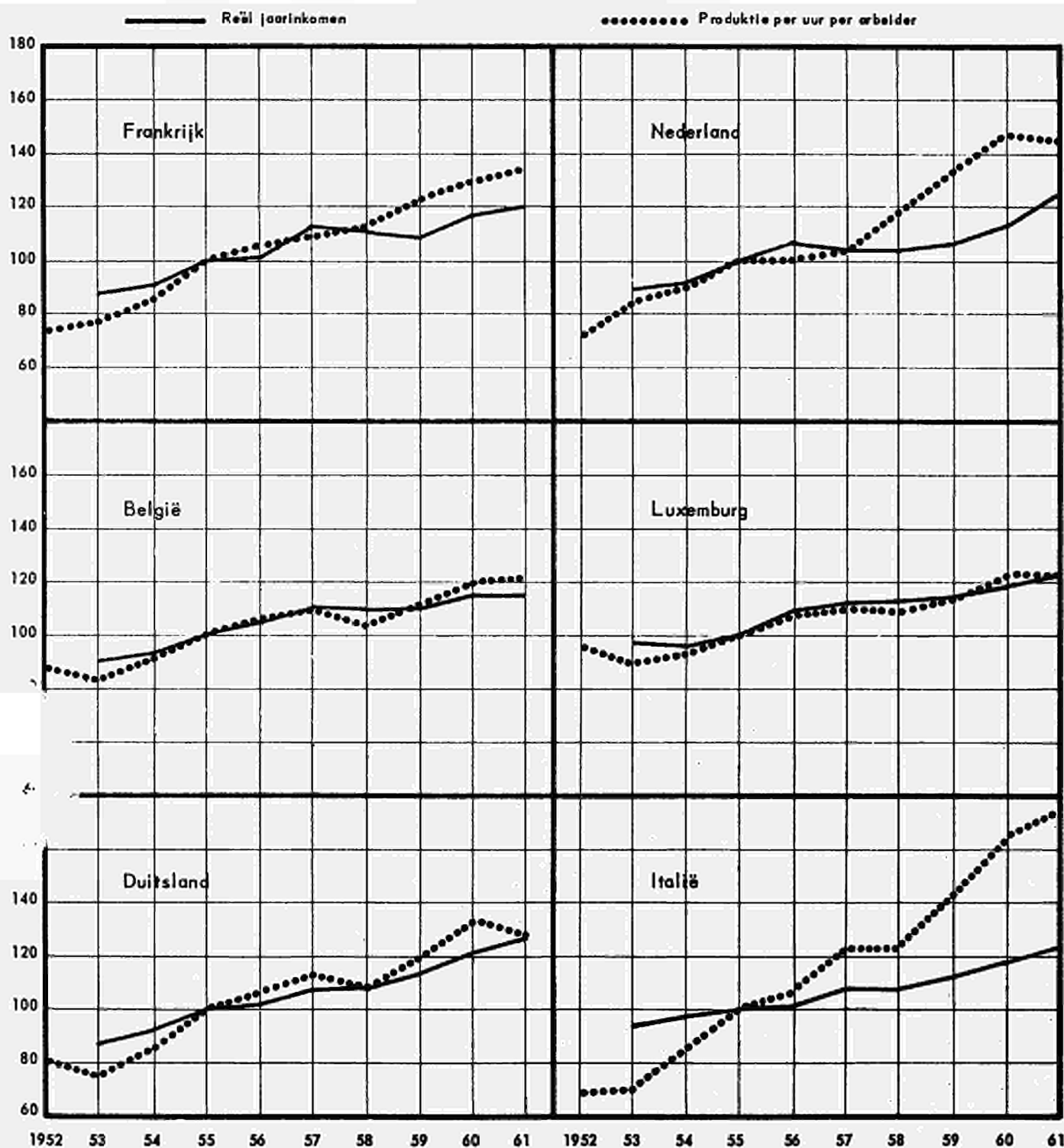
ONTWIKKELING VAN DE REËLE UURVERDIENSTE
EN DE PRODUKTIE PER UUR PER ARBEIDER
Indexcijfers 1955 = 100

ONTWIKKELING VAN HET REËLE JAARINKOMEN VAN DE AANWEZIGE ARBEIDER
(GEHUWD, MET TWEE KINDEREN TE ZIJNEN LASTE)
EN VAN DE PRODUKTIE PER UUR PER ARBEIDER
Indexcijfers 1955 = 100

XK0983008NLC

PUBLIKATIEDIENSTEN VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

9838/4/63/1